

D'Aussepolitik vun Turkmenistan charakteriséiert sech duerch seng Neutralitéit, déi offiziell vun de Vereenten Natiounen unerkannt ass. Sait August 2005 ass Turkmenistan och net méi Member vun der CEI, der Communauté des États Indépendants. Turkmenistan wollt do just nach de Statut vum Observateur behalen.

D'Land ënnerhält awer ganz gutt Relatiounen mat Russland a mat der Ukraine. Dat huet natierlech domat ze dinne, dass Russland d'Gazoducen, déi duerch dat Land ginn, kontrolléiert.

E wichtegen aussepolitische Chantier ass de Statut vum Kaspesche Mier, wat jo laang nëmmen zwësche Russland, dann der Sowjetunion an dem Iran gedeelt war, dat awer elo fënnef Urainerstaaten zielt. Dës fënnef Länner kënnen sech net iwwert de Statut vum Kaspesche Mier eenegen.

Et geet nämlech dorëm, festzeleeën, ob dat Kaspescht Mier e Mier ass oder e Séi. Dat ass eng wichteg Fro, well am internationale Recht gëtt et do grouss Differenzen, wat d'Exploitatioun vun deenen natierleche Ressourcen ugeet.

Zréck zum Accord wollt ech lech nach soen, dass laut dësem Accord zwou Institutiounen agesat ginn, fir d'Mise en œuvre vun deem APC ze iwwerwaachen; eng op der exekutiver Säit, dat ass de Conseil de coopération, deen zesumme gesat ass duerch d'Membere vum Conseil vun der Union a vun der Europäescher Kommissioun an natierlech och vu Membere vun der turkmenescher Regierung. Derniewent gëtt et och d'Commission parlementaire de la coopération, déi aus Membere vum Europaparlament a selbstverständlech aus Parlamentarier aus Turkmenistan zesumme gesat ass.

Onse Statsrot erënnert a sengem Avis, dass mir als Europäer all Intérêt hunn, eis Präsenz am Häerz vun Zentralasien ze renforcer. De Conseil d'État erënnert awer och un den Artikel 3 vun dësem APC, vun dësem Accord, wou drasteet, dass déi regional Kooperatioun soll favoriséiert ginn. An deem Kontext erënnert en un déi schwierig Relatiounen, déi zwëschent Turkmenistan an Usbekistan bestinn.

Dir Dammen an Dir Hären, eng regional Kooperatioun, déi iergendwann eng Kéier zu enger regionaler Integratioun féiert, ass - mengen ech - eng ganz wichteg Saach. Mir hunn dat virdrun héieren, wéi den Ausseminister iwwert de Westbalkan geschwat huet, an och an dëser Regioun ass dat eng wichteg Fro.

Zum Ofschloss wollt ech lech froen, genau sou wéi de Statsrot eis dat recommandéiert, dëse Projet de loi ze approvüieren. Ech wollt hei och den Accord gi fir dëse Projet de loi vun der LSAP-Fraktioun.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Merci, Här Rapporteur, am Numm vun alle Gruppen heibannen. Ech géif proposéieren, dass mer dann zum Vote vum Projet de loi kéimen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 5769 ass eestëmmeg ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer (par M. Lucien Thiel), Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Lucien Clement);

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par Mme Claudia Dall'Agnol), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Fayot), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Roger Negri), Mme Lydia Mutsch (par M. Romain Schneider), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur, M. Fernand Etgen (par M. Carlo Wagner), Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles Goerens, Paul Helminger (par M. Claude Meisch), Alexandre Krieps (par M. Eugène Berger), Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par Mme Viviane Loschetter), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen zur Diskussioun vum Projet de loi 4985 relatif aux chiens. Et si bis elo ageschriwwen: déi Här Wagner, Schneider, Kox, Mehlen a Jaerling. D'Wuert huet de Rapporteur, den honorabelen Här Marcel Oberweis.

4. 4985 - Projet de loi relatif aux chiens

Rapport de la Commission de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural

» **M. Marcel Oberweis (CSV), rapporteur.** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Madame Statssekretärin, de virleende Projet de loi 4985 relatif aux chiens, am Volleksmond och nach „Muppegesetz“ genannt, gouf de 4. Juli 2002 vun deem deemolege Landwirtschaftsminister an der Chamber déposéiert.

Am Laf vun de Jore sinn awer dräimol Amendementer nogereecht ginn, an eis Chamberskommissioun huet a véier Sitzungen de Gesetzestext an och d'Avisë vum Statsrot diskutéiert.

De Projet baséiert op enger Rei vun Accidenter, déi an de leschte Joren, notament an den 90er Joren, mat Hënn passéiert sinn. Et ass an der Chamberskommissioun gesot ginn, dass mir ronn eng Dosë bis 20 Accidenter - méi graver - hei am Land hunn, mä déi meescht nach ëmmer bannent de véier Wänn an de Wunnengen. Mir haten och Chance: Et koom zu kengem Doudesfall bei dësen Accidenter.

Och ass d'Unzuel vun de sougenannte geféierlechen Hënn - si ginn och gäre Kampfhënn genannt - zënter dem Ufank vun den 90er Jore staark an d'Luucht gaangen. Dat ass e Fait, dee fir Onsécherheet bei ville Leit an eiser Gesellschaft gesuergt huet. Derbäi kënnt awer, dass et heefeg zu bluddegen Tëscheffäll tëschent méi groussen Hënn an och méi klenge Muppe koom ass.

Implizéiert waren awer wéi gesot bestëmmten Hënn, déi psychologesch oder psychesch Charakteristiken opweisen. Opgrond vun dësen Erkenntnisser huet déi deemoleg Regierung gemengt an decidéiert, am Beräich vun der Hondshaltung ze légiférieren an de legale Kader un d'Gegebenheete vun onser Zäit unzepassen.

De Projet ass wéi gesot am Joer 2002 an d'Chamber koom. Par rapport zum initiale Gesetzestext sinn eng ganz Rei vun Dispositiounen geännert ginn.

Virgesi war zum Beispill am deemolegen Text niewent der obligatorescher Kennzeechnung vun allen Hënn den allgemenge Léngtenzwang, an dat op allen öffentlech zougängleche Plazen, wéi Stroossen, Trottoiren, Parken, Bëscher an esou weider.

Fir déi sougenannte geféierlech Hënn waren awer nach extra Dispositiounen virgesinn, zum Beispill dat obligatorescht Droe vum Maulkuerf. Och war dat progressiiv Verschwanne vun dësen Hënn virgesinn.

A sengem Avis vum Dezember 2002 huet de Statsrot sech net dem Prinzip widderst, ze légiférieren, awer en huet drop higewisen, dass de Projet a manche Punkten ze wäit an an aneren net wäit genuch géif goen.

Dësen Déséquilibre berout dem Statsrot no virun allem dorop, dass de Gesetzestext iwwert d'Hënn alleguer gehandelt huet, an net extra op déi sougenannte geféierlech Hënn agaangen ass. D'Zil misst et jo sinn, just gewësse Rassen ze reglementéieren oder ze verbidden do, wou gewosst ass, dass dës geféierlech Rassen ee Problem an der Gesellschaft duerstellen.

De Statsrot schreift och a sengem Avis vun deemools: „D'Geféierlechkeet vun engem

Hond ass an de meeschte Fäll keen objektive Parameter, mä eendeiteg d'Verhale vun dem Hondsbesëtzer an deem säi Sënn fir Responsabilitéit.“

An hie schlussfolgert deemools, et wier éischter beim Hondsbesëtzer ze légiférieren an net beim Hond, well dee vun Natur net geféierlech wier. Den Hond kann een net fir säi Verhale responsabel maachen. Am Fall vun engem Accident ass d'Responsabilitéit villméi beim Propriétaire ze sichen. A well mir schonn eng ganz zolidd Gesetzgebung hunn am Fall vun Accidenter mat den Hënn, huet de Statsrot ënnerstrach, dass nëmmen op vereenzelte Punkte soll nogebessert ginn.

Am Code pénal hu mir den Artikel 556 mat sengen Nummern 2 an 3, an am Code civil den Artikel 1385. An deem Sënn huet den deemolege Conseil d'État proposéiert, den Text vum Gesetz nach eng Kéier op de Leescht ze huelen an deen no véier Kritären ze belichten.

En huet gefrot:

1. D'Dispositiounen, déi fir all Hënn gëllen, sollten nach eng Kéier iwwerduecht ginn, virun allem d'Fro vun der Proportionalitéit vun de pénale Sanktiounen an natierlech den administrativen Démarchen. Et sollt hei den Opwand fir d'Gemengen op engem rasonnabelen Niveau gehale ginn.

2. Am Fall vun engem Accident sollten d'Hondsbesëtzer méi sensibiliséiert ginn.

3. De Léngtenzwang sollt nëmmen do ugewannt ginn, wou en och ze justifiéiere wier. Hie schreift dozou: «Tout interdire revient à tout permettre.»

4. Et soll mat alle Moyenë versicht ginn, d'Chiens d'attaque ze verbidden, genee wéi hir Zuucht an den „Dressage au mordant“.

Et koom dann zu der Grënnung vun der Petitiounslëscht „Mënschen mat Muppen“, op där 16.500 Mënschen ënnerschrifwen haten.

D'Regierung huet an deene folgende Joren den Observatiounen vum Statsrot Rechnung gedroen, andeems se ëmmer erëm nei Amendementer ausgeschafft huet.

Den 18. Januar 2007 sinn de Gesetzestext, d'Amendementer vun der Regierung an och den Avis vum Statsrot vum Dezember 2006 an der Agrarkommissioun op de Leescht geholl ginn. Mir hunn och eng ganz Rei vun interessanten a konstruktive Gespréicher a Réuniounen gehat mat de concernéierte Leit vum Terrain. Esou hate mir empfaangen: d'Centrale Luxembourgeoise du Sport pour Chiens d'Utilité, de Lëtzebuerger Agility Club, d'Déiereschutzliga an och d'Delegatioun, déi d'Petitioun „Mënschen mat Muppen“ eragereecht hat.

Opgrond vun dësen Iwwerleeungen ass et dann zu enger zweeter Serie vun Amendementer säitens der Regierung koom, wou eben och d'Bedenke vun den Associatiounen zum Deel awer konnten ausgeraumt ginn.

Och huet de Statsrot a sengem zweeten Avis complémentaire vum 27. November 2007 zu dësem Gesetzestext da Folgendes geschriwwen: «Le Conseil d'État constate que le dossier sous avis a évolué considérablement depuis le dépôt du premier projet en 2002 et il souligne que, s'il a toujours émis de sérieuses réserves par rapport à bon nombre des dispositions proposées, il n'entend pas faire obstacle à un dispositif approprié et proportionnel, pour autant que les mesures à prendre sont effectivement susceptibles de produire un résultat, à savoir qu'il y ait moins d'accidents impliquant des chiens et surtout que certains propriétaires adoptent un comportement plus responsable.»

Dëse Saz résuméiert dann och de Kader an d'Zilsetzung vum dësem Projet.

Den Avis vum Statsrot ass den 30. Januar 2008 analyséiert ginn an de Rapport ass vun der Chamberskommissioun den 13. Februar ugeholl ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer nach e puer Aussoen zu de wichtegsten Dispositiounen vun dem Gesetzeprojet ze ginn.

Den Artikel 1 gesäit vir, dass all Hond an Zukunft duerch en elektronischen Chip enregistriert muss ginn, an dat bannent véier Méint vu senger Gebuert. Déi Donnéeë ginn alleguer an enger Database gespäichert.

Den Artikel 2 definéiert déi Plazen, wou d'Hënn an d'Léngt geholl mussen ginn. An dat sinn: bannent den Uertschaften, am öffentlichen Transport, an öffentlichen Gebaier, op de Parkingen, bei den Tankstellen, während de Manifestatiounen, op de Sportterrainen, de Vëlospisten an de Lafparcoursen.

Op all deenen anere Plazen, also an de Bëscher, op der fräier Gewan, de Feldweeër, do dierfen d'Hënn fräi lafen. Awer ëmmer ënnert der Viraussetzung, dass si vun hirem Besëtzer ëmmer erëm bei sech gepaff kënnen ginn an ënner Kontroll geholl kënnen ginn.

Bannent den Uertschaften kënnen d'Gemenge souguer exceptionnellement Plazen ausweisen, wou den Hond da fräi lafe gelooss gëtt. Awer och ëmmer esou, dass de Besëtzer säin Hond ënner Kontroll huet.

Ausserhalb vun enger Uertschaft kann d'Gemeng och Plazen ausweisen, wou den Hond dann an d'Léngt muss geholl ginn. Dat ass op deene Plazen, wou sech vill Leit begéien. Zum Beispill op beléiften Trëppelweeër oder an Ecker a Plazen am Gréngen, wou d'Leit da gärden hire Picknick maachen.

D'Artikelen 3 bis 5 beschreiwen, wien en Hond a wéini an der Gemeng umelle muss. Bei der Umeldung muss och e Certificat virgeluecht ginn, aus deem ervirgeet, wellecher Rass den Hond ugehéiert. Och muss de Propriétaire e Certificat presentéieren iwwer eng valabel Assurance Responsabilité civile. Déi deckt am Normalen héich Kierperschied a Sachschied of.

Et gëtt och kloer definéiert, wéi ee virgoe muss, wann den Hondsbesëtzer d'Gemeng wiesselt oder wann en Hond de Besëtzer wiesselt.

D'Artikele 6 bis 8 behandelen dann déi Hondstax, vun där ëmmer erëm diskutéiert gëtt, an och hire Montant, dee mindestens zéng Euro muss bedroen.

Den Artikel 9 ass ganz interessant - domat hu mer eis laang beschäftigt -, well e gëtt ënner anerem all Persoun elo d'Recht, déi mengt, den Noper hätt e béisen Hond, eppes ze soen awer och ze schreiwen.

E muss dem Buergermeeschter eng Note schreiwen, wou en da matdeelt, firwat den Nopeschdunn dann elo e béise kéint sinn. Mä domat geet et net duer. Da muss de Buergermeeschter déi Deklaratioun weiderreechen un d'Verwaltung vun de Vétérinaren. Déi bestëmmen dann zum Beispill e Vëidokter, deen da kontrolléiert.

An deem Fall wou den Noper Recht huet iwwert dee béisen Hond, muss de Mann, deem den Hond gehéiert, speziell Coursé matmaachen. Am schlëmmste Fall souguer muss den Hond e Maulkuerf ugedoe kréien.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. Marcel Oberweis (CSV), rapporteur.** - Net de Mënsch, mä den Hond.

(Hilarité)

De Propriétaire muss eventuell och en Trainingsprogramm mat dem Hond duerchzéien.

(M. Laurent Mosar prend la Présidence)

Am Fall awer, wou sech géif erausstellen, dass den Noper dat doten als Ulooss geholl hätt, muss hien déi Fraisën droen. Am anere Fall muss déi de Propriétaire selwer droen. Also wollt och de Gesetzgeber domat d'Abusen ënner Noperen e bëssen ausschalten.

Am zweete Chapitre ginn d'Artikelen 10 bis 20 behandelt. Do geet Rieds vun den Hënn, déi sech no der Vétérinairesverwaltung als geféierlech Hënn erweisen.

Net mir hunn dat gesot gehat, mä dat ware Leit, déi e bësse méi Ahnung hunn, wéi onsereen. Ech selwer fäerten d'Hënn, kann also guer net matschwätzen do. Am Spezielle gesäit de Gesetzestext eng Rei vu Mesurë vir, fir déi Leit, déi dat anhale mussen, déi Rassenhënn hunn.

Déi Rassen, déi am Artikel 10 opgelëscht sinn, mussen op alle Plazen un der Léngt gefouert ginn, ausser et gëtt duerch en Diplom nogewisen, dass se dat net brauchen.

Am Artikel 14 gëtt gesot, dass ee bei der Vollekszielung de 15. Oktober muss e Certificat hannerleeën, aus deem ervirgeet, dass de geféierlechen Hond kastréiert ass. Domat wëllt een dann och probéieren, dass déi Rasse verschwannen.

D'Besëtzer vun den Hënn müssen obligatoresch eng erfollegräich Formatioun matgemaach hunn a si mussen mindestens 18 Joer al sinn.

Den Artikel 16 erkläert eendeiteg, wien dann esou Dressage-Coursen duerchféieren dierf. An dësem Kontext sief et gesot, dass nëmmen déi Leit, déi am Besëtz vun den néidegen Diplomer sinn, esou en Hond kafen an och importéieren dierfen.

An den Artikelen 18 an 19 gëtt kloer iwwert den „Dressage au mordant“ geschwat, an och vun den Exceptiounen.

Et gëtt eendeiteg festgeschriwwen, wéini dësen Dressage duerchgeféiert dierf ginn

an zu wellechen Zwecker: notamment am Hondssport a fir déi Hënn, déi sech am Training befannen, zum Beispill fir de Sauvetage, d'Iwwerwaachung oder den Transport vu wäertvolle Saachen, fir d'Hondsstaffele vun der Arméi, der Polizei an der Douane.

An der Chamberskommissioun huet awer een Deel vun de Membere sech derfir ausgeschat, dass den Training vu Juegdhënn net um Gibier vivant duerchgeféiert dierft ginn.

Ech wëll awer drop hiweisen, dass schonn am Règlement grand-ducal vum 18. März 2000 festgeluecht ginn ass, an ech zitëiere kuerz: «le dressage des chiens ne peut être réalisé moyennant l'usage d'animaux vivants».

Wann am Artikel 2 vun dem Léngtenzwang geschwat ginn ass, esou gesäit den Artikel 19 awer eng Rei vun Dispositiounen vir, wou dësen Zwang da gelackert ka ginn: bei sportlechen Aktivitéiten oder Trainingsübung fir den Hond, an och während der Juegd. An och bestëmmt fir den Hond, dee bei de Kéi op der Wiss ass, do wäert och kee Léngtenzwang musse sinn, well wéi géif den Hond soss de Kéi nolafe kënnen? Och dat ass erlaabt ginn.

De Chapitre 3 handelt dann iwwert de Strofekatalog, am Fall wou en Hondbesëtzer sech net un d'Spillsregele vun dësem Gesetz hält.

D'Strofen am Artikel 21 si ganz villfälteg a variéieren och jee nom Delikt.

Wann een zum Beispill d'Dispositiounen fir déi sougenannte geféierlech Hënn net erfëllt, kann ee mat enger Geldstrof tëschent 25 Euro bis zu 20.000 Euro rechnen a maximal zwee Joer Prisong risquéieren. An der éischter Virlag war d'Mindeststrof nach 250 Euro. Derniewent kënnen d'Agente vun der Polizei, der Douane, den Eaux et Forêts och e Procès-verbal schreiben, wa sech net un de Gesetzestext gehale gëtt.

Am schlëmmste Fall - a mir hoffen, dat trëtt net an - kann den Hond souguer ageschlëifert ginn. Duerfir muss awer vum Procureur d'État eng Autorisatioun virleien.

All dës Mesuren an Oplage souwéi dee strenge Strofekatalog sollen derzou bäidroen, dass d'Hondsbesëtzer méi responsabilséiert ginn. Domadder soll awer och ënnerbonne ginn, dass verschidde Leit dës Hënn just als Statussymbol mëssbrauchen an net am Interessi vun der Rass handeln.

» **Une voix**.- Très bien!

» **M. Marcel Oberweis** (CSV), *rapporteur*.- Am Artikel 24 gëtt och vun de Fourrière geschwat. All Gemeng sollt esou eng Arichtung hunn. Wa se awer keng huet, da ka se bei der Nopeschgemeng mat profitéieren oder awer Servicer zum Beispill vum Déierenasyl an Usproch huelen.

Den Artikel 26 gesäit da vir, dass all Besëtzer vun Hënn, déi méi al wéi véier Méint sinn, d'Aufgaben, déi mat dësem Gesetz verbonne sinn, bannent néng Méint nom Akraafttriede vum Gesetz durchféiere mussen.

D'Asetze vun engem Elektrochip zum Beispill muss dann duerchgeféiert ginn. Mä den Hond muss gechipt ginn an net de Mënsch.

(**Hilarité**)

Zum Schluss vu mengen Ausféierunge kommen ech awer net derlaanscht, nach eng Kéier ze widerhuelen, dass et net den Hond ass, deen hei am Viséier vum Gesetzestext ass, mä villméi dee Mënsch, deen hannert der Léngt steet.

Och den Hondbesëtzer muss sech virun Aen halen, dass hien eng grouss Responsabilitéit dréit, well a priori all Hond vun Natur net geféierlech ass, ausser e gëtt duerch Dressage vum Mënsch dozou gedriwwen. Dat heescht, den Hondbesëtzer muss och da responsabilséiert ginn, wann hie sengem Déier, dat jo anscheinend säi beschte Frënd ass, dat alles undeet an en zu engem geféierlechen Objet géif degradéieren.

Ech hoffen, dass et duerch dëse Gesetzesprojekt zu engem méi groussen Versteesdemech tëschent de Mënsche mat Muppen an deenen ouni Muppe kënn.

Am Numm vun der Fraktioun vun der CSV bréngen ech den Accord hei eran a soe Merci fir d'Nolauschteren.

» **Plusieurs voix**.- Très bien!

» **M. le Président**.- Ech soen dem Här Oberweis Merci. Als éischte Riedner ass den Här Carlo Wagner agedroen. Här Wagner, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

» **M. Carlo Wagner** (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, beim Projet de loi, dee mer haut hei diskutéieren, handelt et sech ëm een Text, dee laang um Instanzewee war. Et pour cause!

Et geet hei ëm een Text, dee regele soll, wéi een d'Leit virun den Hënn protégéiere kann. Dat ass schonn a sech eleng eng Kontradiktioun, stellt den Hond dach an den Aen vun eis all, a ganz speziell fir déi Leit, déi en Hond besëtzen, en treie Weggefährten duer. Dat ass dat Bild, wat mer bis dato a bis virun e puer Joer hate vun de Muppen.

Or, et ass an de leschte Joren ëmmer méi heefeg virkomm, dass Leit an, nach vill méi schlëmm, Kanner vun engem Mupp ugegraff gi sinn. Dat hat als Konsequenz, dass och hei am Land huet misse reagéiert ginn an decidéiert ginn ass, déi aktuell Gesetzestexten, wat d'Haltung vun de Muppen ubelaangt, ze adaptéieren.

Déi Fro, déi ee sech awer an deem Kontext stelle muss, ass déi, firwat - net op eemol, well esou Fäll vun Ugrëff ass et sécher an der Vergaangenheet och ginn -, mä firwat elo esou heefeg. Et vergeet net eng Woch, wou een net an den auslännesche Medien héiert oder liest, dass e Mënsch vun engem Hond ugegraff ginn ass, wat nach méi schlëmm ass, wéi gesot, wann et sech dobäi ëm e Kand handelt.

Déi Erklärungen, déi opgefouert ginn, sinn dann déi, déi eis zur Genüge bekannt sinn. Do gëtt geschwat vun Iwwerziichtung, besonnesch bei verschiddene Rassen, wéi se och elo am Projet de loi opgefouert sinn. Ech brauch net méi alleguerten dës Dénger opzezielen, de Rapporteur huet dat scho gemaach a sengem schréfflechen a mündleche Rapport, fir deen ech dem honorebelen Här Oberweis hei wëll félicitéieren a Merci soen. Hien huet eis hei mat senger üblicher Begeescherung a professioneller Aart a Weis dee Projet de loi virgeluecht.

Et ass jo och scho laang debattéiert ginn iwwert d'Hierarchisatioun an der Oplëschung vun deene Muppen, déi geféierlech sinn oder geféierlech kënnen sinn. Am Endeffekt ass zréckbehale ginn, dass déi Hënn, déi susceptibel sinn, geféierlech ze sinn, opgelëscht ginn.

Ausserdeem gesäit deeselwechten Artikel dann awer och Dispositiounen vir, wou vum Veterinärsamt festgestallt ka ginn, ob en Hond geféierlech ass.

Wann een elo zréckkuckt an d'Evolution vun deem Text, deen eis elo virläit, analyséiert, da stellt ee fest, dass et an l'origine an engem wesentleche Punkt verschidde war, an dat ass, dass e fir all Muppen, also egal vu wéi enger Rass, méi restriktiv war.

Et ass en effet net richtig ze behaupten, dass ee Mupp méi schlecht ass wéi deen aneren. De Mupp entwëckelt sech esou, wéi e gezillt gëtt. Ech mengen, mir sinn eis doriwwer heibannen alleguerten eens.

Et kënn een elo laang doriwwer diskutéieren, ob déi sëllege Kräizungen - zum Beispill Staffordshire, fir dann nëmmen déi ze nennen - bewierkt hunn, dass se vun de Genen hier en Aggressivitéitspotenzial matbréngen, dass méi grouss ass, wéi dat bei anere Muppen de Fall ass.

Tatsaach awer ass a bleift, dass verschidde Muppe vun hirer Morphologie hier méi geféierlech si wéi anerer. Duerfir si se och elo expressiv verbiis am Text opgelëscht. Mä et ass awer e Fait - an do kommen ech erëm zu den Ursachen, firwat elo esou heefeg Leit a Kanner vun Hënn ugegraff ginn -, dass ze fäerten ass, dass eis Gesellschaft eng Evolution kennt, wou deen een ëmmer manner Rücksicht op deen aneren hält.

Vill Leit si sech och zum Deel net bewosst, wat fir en Engagement se aginn, wa se e Mupp an hire Foyer op huelen. Dat ass eng grouss Verantwortung an de Weggefährten, vun deem ech virdru geschwat hunn, verlaangt, dass ee sech richtig ëm e këmmert. Hei kënn dann och dat an d'Spill, wat ech elo just gesot hunn. Wa verschidde Leit schonn ëmmer manner Rücksicht een op deen aneren huelen, da fäerten ech, gëtt et och schwéier, fir en Hond, e Mupp richtig ze erzéien.

Leider ginn oft déi elo als geféierlech agestuufte Rassen och vu Leit mëssbraucht, fir sech e gewëssene Respekt dobaussen ze verschafen. Besonnesch elo, wou Accidenter bekannt sinn oder déi Hënn leider negativ opgefall sinn, huet een d'Impressioun, dass dee Phenomeen méi heefeg ginn ass.

Jiddferengem heibannen, behaupten ech elo emol, ass schonn eng Kéier opgefall, dass, wann eng Persoun mat engem sougenannte geféierlechen Hond enger anerer Persoun iwwert de Wee gelaf ass, déi dann net ganz berouegt laanschtgaangen ass oder e grouss Bou ronderëm deen Hond gemaach huet.

Et kann natierlech och net sinn, dass ee sech net méi fräi beweuge kann a fäerte muss - à tort ou à raison -, dass ee vun engem Hond ugegraff gëtt. Duerfir ass et wichteg, dass déi als geféierlech agestuufte Rasse permanent un der Léngt gefouert musse ginn.

Et ass och dann an därselwechter Logik richtig, dass déi Leit, déi esou e Mupp hunn, e spezielle Stage matmaache mussen, groussjäreg musse sinn an net därefer virstrooft sinn. Natierlech mussen déi Hënn och selwer dresséiert sinn an natierlech den Ufuerderunge vun deene Coursé gerecht ginn.

De Fait, fir et méi schwéier ze maachen, fir an de Besëtzer vun engem Hond ze kommen, dee susceptibel ass geféierlech ze sinn, gëtt och nach doduerch verschäerft, dass, wann een esou en Hond aus dem Ausland huele wëllt, een eng Autorisation spéciale vum Minister muss hunn. Domadder ass natierlech bewierkt ginn, dass et e bësselche méi schwéier gëtt, fir esou en Hond an d'Land ze kréien, an dass also an Zukunft manner d'ar Hënn wäerten hei sinn.

Wéi gesot, dat Ganzt vun haut ass a sech eng Debatt, déi ech ganz schued fannen. Et weess een, dass een iergendwou légifériere muss. Mir mussen eis op d'mannst bewosst sinn, dass mer haut esou wäit sinn, well et eis eege Schold ass, awer sécher net déi vun den Hënn!

Här President, dëse Projet de loi traitéiert jo net nëmme vun deene sougenannte geféierlechen Hënn oder, wéi den Text seet, «des chiens susceptibles d'être dangereux.»

Mat dësem Text, deen haut hei gestëmmt soll ginn, ginn d'Fräiheete vun den Hënn an deene Leit, die en Hond hunn, am Allgemengen a geschränkt.

Wann den initialen Text zréckbehale gi wier, dann hätten d'Muppen alleguer bal iwwerall un der Léngt geféiert misse ginn. Wat an deem Kontext mir perséinlech, als engem, dee selwer zwee Muppen huet, net oft genuch ervirgestrach ginn ass, ass de Fait, dass een d'Hënn net onbedéngt manner aggressiv mécht, andeem ee se permanent un der Léngt féiere muss.

E Mupp...

(**Interruption**)

Gelif?

» **M. le Président**.- Här Wagner, erlaabt Dir, dass den Här Minister Boden lech eng Fro stellt?

» **M. Carlo Wagner** (DP).- Jo.

» **M. Fernand Boden**, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural*.- Här Wagner, Dir wësst jo, dass dat, wat Dir elo gesot hutt, net richtig ass. Dir waart selwer an der Regierung.

(**Interruption**)

Wéi dee Projet de loi ausgeschafft ginn ass, war guer net geduecht, dass ausserhalb vun den Agglomeratiounen iwwerall soll verbuede ginn, dass d'Hënn géife lafen. Dir wësst dat parfaitement. Den Text war vläicht e bësse mëssverständlech, dat ginn ech souguer zou, mä Dir wësst, dass et ni esou geduecht war.

Dir waart selwer an der Regierung, Dir hutt also dee Projet do mat ënnerstëtzt. Duerfir misst Dir och vläicht e bësse méi objektiv doriwwer schwätze kënnen.

» **M. Carlo Wagner** (DP).- Neen, ech fannen, Här Boden, Dir waart fir eng Kéier erstaunlech schnell, well ech kommen nach dorobber ze schwätzen.

(**Hilarité**)

E Mupp, deen un enger Léngt ass an deen an eng méi speziell Situatioun geréit, riskéiert automatesch méi aggressiv ze sinn, well e sech bedroht fillt an agéenk fillt. Fir e Mupp ass et net natierlech, ugestréckt ze sinn. Et geet en fait géint seng Natur a géint säin natierlechen Instinkt. Duerfir muss een him och déi néideg Fräiheete schafen, fir sech kënnen fräi ze bewegen.

Et ass aus deem Grond, Här Minister, dann och ze begrëissen, dass ausserhalb vun den Uertschaften d'Muppe weiderhi fräi lafe kënnen. Innerhalb vun den Uertschaften kënnen d'Gemengenautoritéiten och Zone virgesinn, wou d'Muppen och fräi lafe kënnen. Et ass awer och de Gemengen iwwerlooss ze decidéieren, ob se ausserhalb vun den Uertschaften op hirem Territoire op bestëmmten, vill fréquentéierte Plazen d'Léngt obligatoresch maache wëllen.

Eng Neierung ass dann och déi, dass déi, déi sech vun engem Hond bedroht fillen, dat schréfflech der Gemeng matdoede kënnen. Et ass gutt, dass e puer Hemmschwellen agebaut gi sinn, fir ze évitéieren,

dass et hei géif zu Abusé kommen. Wéi gesot, et gëtt d'Méiglechkeet vun enger Déclaration oder Réclamation écrite, mä et ass awer och e Fait, dass, wann d'Veterinärsverwaltung feststellt, dass déi Beschëllungen net begrënn sinn, dann d'Fraisën ze bezuele si vun deem, dee sech zu Onrecht beschwéiert huet.

Mat dësem Text soll dann och den Chip obligatoresch agefouert ginn, wat ouni Zweifel eng exzellent Measure ass. Wéi déi Identifikatioun soll gemaach ginn, sollt iwwer e Règlement grand-ducal festgehal ginn, dee leider awer nach net an der Kommissioun examinéiert konnt ginn, well ee sech anscheinend nach net ganz kloer ass, wéi dat fonctionnéiere soll.

De Fait, dass et dat Reglement nach net gëtt, ass ouni Zweifel net glécklech, well mer hei eng Dispositioun unhuele sollen, vun där mer elo emol nach net wëssen, wéi mer se sollen an d'Praxis ëmsetzen.

Den Här Minister oder d'Madame Statssekretärin kënnen eis awer vläicht duerno heiriwwer Detailler ginn an eis soen, wéi wäit se mat dem Ausaarbechte vun deem Reglement sinn.

Et ass awer ze begrëissen, dass d'Geldstrofe par rapport zu där éischer Mouture op alle Fall méi de Realitéiten ugepasst si ginn.

Och gesinn d'Dispositiounen vum Text vir, dass déi Leit, déi e Mupp besëtzen, eng Haftpflichtversécherung mussen ofschléissen, déi da spillt, wann en Hond e Schued verursaacht. Do ass awer an der Kommissioun och effectivement preziséiert ginn, an ech mengen och am Exposé des motifs oder an der Erklärung zu verschiddenen Artikelen, dass een net eng speziell Haftpflicht brauch fir en Hond, mä dass déi allgemeng Haftpflicht gëllt an deem Fall.

Des Weidere sinn eng ganz Rei vu Prozedure virgesinn, wat d'Umellen an d'Omfelle vun den Hënn an deene jeeweilege Gemengen ubelaangt. Do sinn och eng ganz Rei vu Pièces justificatives virgesinn. Ech brauch hei net méi an den Detail ze goen, de Rapporteur huet dat scho gemaach.

Här President, ier ech zum Schluss kommen, wëll ech dann och op eng Saach ze schwätze kommen, déi an der Kommissioun diskutéiert ginn ass, an dat ass déi, dass ee prezisiéiere soll, dass beim Dresséiere vu Juegdhënn drop verzicht gëtt, dass déi trainéiert ginn, liewegt Wëld ze joen. Also, fir ganz kloer ze sinn, si sollen net op Hetzjuegd trainéiert ginn, wat an eisen Aen alleguerten Tierquälerei ass.

Et ass eis awer och effectivement gesot ginn an der Kommissioun, dass schonn e Règlement grand-ducal vum 18. März 2000 dat formellement verbitt.

Här President, wann ech dësen Text Revue passéieren, muss ech lech soen, dass et mer schwéierfält, en eenheetleche Jugement ofzeginn, besonnesch well heivunner all Hond beträff ass, also och déi gutt a brav Hënn, déi Hënn, déi anstänneg erzu sinn.

Mir stelle fest, dass mer op där enger Säit d'Fräiheet vun de Leit, déi e Mupp hunn, an och besonnesch dem Mupp seng Fräiheet aschränken. Genausou richtig ass et awer och, dass d'Fräiheet vun där Persoun, déi den Trottoir beispillsweis wiessele muss aus Angscht virun engem Hond, och ageschränkt ass.

Mir stelle fest, dass, op d'mannst wat d'Morphologie vun den Hënn ubelaangt, bestëmmte Rasse méi geféierlech si wéi anerer an duerfir och am Text opgelëscht sinn.

Mir stellen awer och fest, dass praktesch all Mupp à la rigueur geféierlech ka sinn oder geféierlech ka gemaach ginn, an duerfir hu mer Regele fir all Mupp festgehalen.

Mir stelle weider fest, dass et de Muppen hir Schold net ass, mä éischer eis eegen, oder besser gesot, vereenzelte Muppebesëtzer hir, dass mer iwwerhaupt haut mussen hei op där Plaz légiférieren.

Mir stellen also fest, dass mer als Gesellschaft net à même sinn, eis richtig ëm en Hond ze bekëmmern, an duerfir leeë mer eis elo Contrainten op. Mir gehéieren also un d'Léngt. A well mer eben esou sinn, wéi mer sinn, huele mer den Hond mat drun.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et ass net einfach fir e Liberalen, sech un eng

Léngt huelen ze loosson oder Gesetzer ze stëmmen, déi d'Fräiheet aschränken. Mä e Liberale weess och, wat fir eng Verantwortung hien huet vis-à-vis vu sech an awer och vun deenen anere Leit, an duerfir, Här President, wäert d'Demokratesch Partei dësem Gesetz mat gemëschte Gefiller zoustëmmen.

Ech soen Iech Merci.

» **Plusieurs voix**.- Très bien!

» **M. le Président**.- Ech soen dem Här Carlo Wagner Merci. Als nächste Riedner ass den Här Romain Schneider agedroen. Här Schneider, Dir hutt d'Wuert.

» **M. Romain Schneider (LSAP)**.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech géif mech fir d'éischt beim Marcel Oberweis, dem Rapporteur, bedanke fir säi mënschlechen, awer och mëndleche Rapport, deen hien de Mëtteg hei gemaach huet, niewent sengem exzellente schrëftlechen, deen hien eis ofgeliwwert huet an deen déi ganz Problematik vum Hondsgesetz erëmgespigelt huet.

Am Rapport fanne mer ganz genau d'Originen erëm, déi un der Basis louchen, fir dëst Gesetz opzebauen, dat sougenannt Hondsgesetz. E Gesetz, mat deem mer eis hei de Mëtteg eng ganz wichteg legal Basis schafen, fir éischters Mëssbräich entgéintzewierken an zweetens virun allem fir schwéier Accidenter probéieren ze évi-téieren.

Och wa mer - de Marcel Oberweis huet et zitiiert an de Carlo Wagner zum Deel och - hei zu Lëtzebuerg mat Wëssen nach keng ganz schwéier Fall vun déidlechen Attacken haten, esou wësse mer awer alleguerten aus eisem Bekanntekrees, datt et och hei zu Lëtzebuerg u Kanner respektiv u Leit esou eng Attacke gi sinn a meeschtens dës Leit oder dës Kanner virun allem fir hiert Liewen enttallt sinn.

Och dat soll gewosst sinn, wa mer hei iwwert dëst Hondsgesetz schwätzen. A wa mer och hei zu Lëtzebuerg Gott sei Dank eng Press hunn, déi esou eng Faiten net esou grouss opspillt, wéi dat am Ausland de Fall ass, wou dann all Kéiers op där éischer Säit grouss Fotoen ofgemoolt sinn an dat och derniewent zitiiert ass, solle mer hei schonn dës Basis schafen, fir deem entgéintzewierken. Well meng Devise ass déi, datt selbstverständlech jiddfereen zu sengem Recht soll kommen.

Ech hunn déi grouss Chance, selwer en Hondsbesëtzer ze sinn, a freeë mech och all Dag mat deem Déier kënnen zesummen ze sinn, wéi och eng ganz Rei vun Deputéierten heibannen an dausende vu Leit dobaussen. Mä derniewent muss een och all Mënsch hei zu Lëtzebuerg an och am Ausland d'Recht zougestoen, datt hien effektiv Angscht virun engem Déier kann hunn, datt e Respekt virun deenen Déieren huet.

Hei muss eis Gesellschaft och wirklech virbildlech ëmgoen domat, fir och ganz einfach där Angscht vun de Leit virun den Déieren, virun den Hënn entgéintzewierken.

Duerfir mengen ech och, datt mer dëst Gesetz esou opgebaut hunn. No der éischer Revisioun vum Statsrot hu mer alles gemaach als Kommissioun, alles gemaach als Fraktiounen, alles gemaach als Politiker, fir eenzel Organisatiounen ze empfänken, fir eis mat deenen zesummenzesetzen, fir ze probéieren, e Gesetz ze maachen, dat eis all Méiglechkeete vu Strofe respektiv

Restriktiounen opmécht, mä dat derniewent awer och all deenen dausende Leit, déi korrekt mat hiren Hënn ëmginn, d'Méiglechkeet gëtt, weiderzefunctionnéieren an deem Sënn, an deem se eigentlech och hiert Déier ugeschaaft hunn, aus Déiereléift souzesoen, als Frënd vum Mënsch, deen - mengen ech - och a schwéiere Situatiounen de Leit Bäistand ka ginn.

Derniewent awer wéi gesot hu mer deen anere Phenomeen, datt eng ganz Rei vu Leit - et ass eng minimal Zuel - effektiv Hënn benotzen, éischters, fir ganz einfach Mëssbrauch domat ze maachen, fir anzeschüchteren an derniewent awer och fir Gewalt auszeüben.

Dat kënnen mer eis als Gesellschaft net erlaben. Mir müssen och als Politiker hei d'Verantwortung iwwerhuelen, fir e Gesetz ze maachen, mat deem mer déi legal Basis schafen, fir deem entgéintzewierken, wann dat de Fall ass. Dat war bis elo net méiglech, an duerfir ass et gutt, datt mer esou e Gesetz schafen.

Et ass och gutt, datt mer no deene Gespréicher, déi mer mat deenen eenzelnen Organisatiounen haten, e flotte Wee fonnt hunn, fir dat ze ëmgoen an eigentlech e gudde Cumul ze fannen tëschent enger praktescher Handhabung an enger theoretescher Applikatioun.

Wéi gesäit elo deen nogebesserte Projet de loi aus? - An ech betounen hei effektiv noge-„bessert“, well ech wirklech fannen, datt dee Projet, deen elo de Mëtteg zur Ofstëmmung hei virläit, e verbesserte Projet ass par rapport zum Projet, dee mer am Ufank haten, dee sech awer och erginn huet opgrond vun enger Rei Experienzen, déi och am Ausland waren, awer och virun allem opgrond vun enger Rei Aussoen, déi mer vun Organisatiounen a Groupementer kritt hunn.

Deen neie Projet de loi gesäit also vir - an deem stëmmen ech ganz zou, well et wichteg ass -, datt mer déi elektronesch Erfaassung kréien. Am Ausland ass dat jo ganz dacks de Fall. Mir wëssen, wa mer heiansdo mat den Hënn an d'Vakanz ginn, da muss ee schonn esou een Chip hunn, fir en Hond kënnen matzehuelen. Et ass also gutt, datt mer eis och hei ulehnen un déi international Regeln, déi et generell an dësem Beräich gëtt.

Derniewent ass d'Léngt awer och wichteg. Et war jo och eng ganz grouss Diskussioun an der Press, an der geschwatener an an der geschrivwener Press, doriwwer, wat de Léngtenzwang betrëfft. Ech mengen, hei hu mer eng flott Formel fonnt, andeem et effektiv do, wou eng grouss Usammlung vu Leit ass, wirklech eng Obligatioun ass, den Hond un d'Léngt ze huelen. Wou awer keen an der Géigend ass, wou effektiv den Hond sech ka fräi bewegen, wou effektiv kee muss den Hond fäerten, jiddfereen och d'Recht huet, sech fräi ze bewegen, do besteeft d'Méiglechkeet, och den Hond lafen ze loosson, den Hond sech défouléieren ze loosson, esou wéi mir dat als Mënschen...

(**Hilarité**)

...och heiansdo gäre selwer maachen. Déi Fräiheet, mengen ech, muss een den Déiere loosson an déi gi mer hinne gären.

Derniewent muss mer alleguerten eis Verantwortung iwwerhuelen. Hei zitiiere ech virun allem de Propriétaire, dee seng Verantwortung muss iwwerhuelen, andeem hien drop oppasst, wann eng Persoun him entgéintkënn, an dann einfach den Hond direkt un d'Léngt hält an effektiv direkt déi éischt Angscht virun enger Attack respektiv virun engem Beschnupperen ewechhält, well deen anere jo net wësse kann, ob den Hond geféierlech ass oder net. Dat Recht muss ee jiddferengem zougestoen.

Et ass och gutt, datt mer d'Zorte vun de Rassen op e Minimum reduzéiert hunn. Mä

vun deene Rassen, déi hei zitiiert ginn, krute mer och ganz kloer vun Experte gesot, datt se effektiv am Fong méi geféierlech sinn, wéi aner Rassen.

Selbstverständlech gëtt am Prinzip all Hond esou geféierlech, esou aggressiv, wéi en effektiv vu sengem Propriétaire gemaach gëtt. Mä dat hei sinn effektiv verschidde Rassen, wou dat awer méi no läit.

Et ass och wichteg ze soen, datt, och wa mer am éischen Text eigentlech d'Roll vum Buergermeeschter nach vill méi agëenkt haten, mer eng nei Formel fonnt hunn. Ech géif awer och selwer op dëser Plaz soen, och als Buergermeeschter vun enger Stad, datt och hei déi politesch Verantwortlech hir Responsabilitéit müssen iwwerhuelen.

Et kann net sinn, datt, wann op Plazen d'Leit no Sécherheet froen, d'Leit no Appui froen, fir effektiv a Sécherheet kënnen ze liewen, de Buergermeeschter net eng Verantwortung muss iwwerhuelen. Hien ass selbstverständlech net déi Persoun, déi driwwer jugéiere kann, ob en Hond dann elo aggressiv ass oder net, datt schéngt mer kloer. Mä hie muss awer déi Persoun sinn, déi als Éischt ka kontaktéiert ginn, fir dat dann ebe weiderzeginn un déi Verwaltung, déi duerfir Spezialisten huet, fir dat doten ze ënnersichen.

Ech fannen, datt mer hei zesummen e flotte Kompromëss fonnt hunn, wou op där enger Säit d'Responsabilitéit bewahrt bleift, an op där anerer Säit d'Kompetenz awer och ganz kloer verdeelt ass.

D'Gemeenge kréien an deem Kontext och eng ganz Rei vun Aarbechten derbäi. Dat ass gewosst. Mir müssen och am Ufank probéieren, zesumme mam Innenminister eng Circulaire auszuschaffen, déi dat eise Gemeindebeamte verständlech eriwuerbréngt.

Mir müssen och Kontakt opheule mat dem zoustännegen Syndikat, dem SIGI, fir e Formulaire auszuschaffen, deen uniform ass, e Formulaire-type fir d'Umeldung vun den Hënn, respektiv och mat all de Piëcen. De Marcel Oberweis huet zitiiert, wat alles derbäigehéiert zu esou engem sougenannte Carnet, zu esou enger Umeldung, an derniewent och zitiiert, wat derbäigehéiert beim Transfert vun der Adress vun engem Hondsbesëtzer mat sengem Hond. All déi Saache müssen am Virfeld ganz kloer mat de Gemengen ofgecheckt ginn.

Mir haten an der leschter Kommissioun och déi Diskussioun doriwwer, an déi Bereetschaft ass direkt komm, fir op dee Wee ze goen, wéi et eigentlech ëmmer bei Gesetzer ass, déi iwwergräifend op d'Gemeenge sinn.

Wat d'Strofe betrëfft, wësse mer, datt se zum Deel reduzéiert goufen, datt se zum Deel virun allem e repressiven, pénale Charakter kritt hunn. Och hei ass et e Wee, deen eng Rei Méiglechkeeten opmécht.

Eng gutt Léisung hu mer och fonnt fir d'Fourriären, wou fir d'éischt geduecht war, datt jiddfereen esou eng Fourrière misst stellen, awer datt dat relativ onméiglech ass, wësse mer alleguerten. Et kënnen net de Moment 116 Gemeinde sech eng Fourrière uleeën. Hei gesäit de Projet elo ganz kloer vir, datt mer eis e Syndicat intercommunal de fourrières kënnen virstellen, respektiv iwwert den Déierenasyl zesumme kënnen ausschaffen, wéi eng Méiglechkeete bestinn, déi Déieren dann dee Moment ënnerdaach ze bréngen, wann et effektiv muss sinn.

Dat meescht iwwert de Fong vum Gesetz, dat meescht iwwert déi eenzel Dispositiounen ass gesot gi vum Rapporteur an och ergänzend vum Carlo Wagner. Ech mengen nach eng Kéier zum Ofschloss, datt mer wirklech eng wichteg legal Basis hei schafen, déi eis géint Mëssbräich schützt an déi op där anerer Säit awer virun allem

der Freed um Déier kee Stopp gëtt, mä éischer en neien Impuls gëtt, fir eigentlech och hei eis Gesellschaft esou ze forméieren, datt mer, wéi ech gesot hunn, op där enger Säit deenen engen d'Recht ginn, eng Geför ze gesi respektiv Angscht ze hu virun den Déieren, an op där anerer Säit awer och probéieren, datt mer déi 95%, déi wirklech gutt bis elo konnten domat liewen, och virun esou ënnerstëtzen.

An deem Sënn géif ech och säitens der LSAP den Accord zu dësem Gesetz ginn. Ech soen Iech Merci.

» **Plusieurs voix**.- Très bien!

» **M. le Président**.- Ech soen dem Här Schneider Merci. Als nächste Riedner ass den Här Kox agedroen. Här Kox, Dir hutt d'Wuert.

» **M. Henri Kox (DÉI GRÉNG)**.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, am Numm vun der grénger Fraktioun wëll ech fir d'éischt och dem Rapporteur fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport Merci soen.

Dës Gesetzespropos huet jo schonn zu ganz villen Diskussiounen gefouert, net nëmmen innerhalb vun der Agrarkommissioun, mä och dobaussen, an dat besonnesch ënnert den Hondsbesëtzer. Schliesslech ass et jo och zu enger Petitioun komm. Dem Chamberspräsident goufen - mengen ech - iwwer 16.000 Ënnerschrëften iwwerreicht.

Dës Gesetzespropos huet souguer e fréiere Minister dozou verleet, ze schreiwen, datt mir hei zu Lëtzebuerg just nach iwwer Muppe géife schwätzen an déi eigentlech Problemer net méi géife léise respektiv déif gräifend Debatten net méi géife féieren.

Ech hoffen, datt de gudde Mann duerch déi Debatten, déi mer geschter hei an der Chamber gefouert hunn, enges Besseres beléiert gouf.

(**Interruption**)

Och d'Muppen dierfen a musse kënnen an engem Parlament behandelt ginn, besonnesch dann, wann et sech erausstellt, datt et jo a sech net den Hond ass, dee gemengt ass, mä éischer dem Hond säi Meeschter oder d'Meeschtesch, déi cibléiert sinn.

Och wa mer haut, sechs Joer nom Dépôt vun dësem Gesetz, elo zum Vote hei kommen, sinn déi Gréng mat dësem Gesetz awer nach net averstanen. Sécherlech sinn eng ganz Rei vun Ännerungen agefloss, wouriwwer mir och frou sinn. Et bleiwen awer nach eng ganz Rei vu Punkten an dësem Gesetz, déi mir net kënnen matdroen, an duerfir wäerte mir och net eis Ënnerstëtzung dozou ginn.

Besonnesch dräi Punkte wéilt ech hei méi am Detail behandeln: Dat ass, éischters, d'Andeelung vun de Muppen a gutt an a vermeintlech geféierlech Hënn, zweetens, d'Ausbildung au mordant an drëttens d'Exceptionne fir d'Juegdhënn.

E weidere Punkt, deen een nach hei derbäi kann huelen, ass den administrativen Opwand, deen d'Gemeenge mat dësem Gesetz wäerte kréien. Sécherlech sinn eng ganz Rei vu Verbesserungen duerch d'Aarbechte vun der Kommissioun erreecht ginn, et bleift awer nach ëmmer e groussen Deel bei de Gemengen hänken.

Et geet hei ëm e Gesetz, wat beim Dépôt viru sechs Joer nach e ganz restriktiven Émgang mat de Muppe virgeschriwwen hat. Dobäi huet besonnesch deen allgemenge Léngtenzwang fir d'Muppen zu där grousser Mobiliséierung ënnert den Hondsbesëtzer bäigedroen. Eng Mobiliséierung, déi schlussendlech och zu enger neier Hondsassociatioun gefouert huet. Eng Associatioun, déi sech vill Méi gemaach huet, fir méi eng differenzéiert Approche

Chambre
des Députés

L U X E M B O U R G

d'Chamber online op
www.chd.lu

vis-à-vis vun de Muppen unzehuelen. Si huet jiddefalls de Mérite, datt eng ganz Rei Elementer aus dësem Gesetz méi déif gräifend behandelt goufen an och deelweis geännert konnte ginn; net nëmme wat d'Léngtepflicht ugeet, mä och beim allgemengen Ëmgang mam Hond selwer.

Mä et waren net nëmme si, déi mir gesinn an héieren hunn. Mir hunn eis relativ oft a laang mam Hondsgesetz beschäftegt. Besonnesch op Initiativ vun eisem äifrege Kommissiounspräsident hu mir net nëmmen déi nei Associatioun vum de Muppen, déi sougenannten MMMen, gesinn, mä och eng ganz Rei aner Associatiounen, déi sech ëm d'Muppe këmmere. Associatiounen, déi e méi oder manner positiivt Bild innerhalb vun der Kommissioun hannerlooss hunn. Mat dëser Meenung stinn ech och net eleng bei menge Kommissiounsmitgliedern do.

Et ass sécherlech net üblech bei engem Gesetz, sämtlech Leit zu Wuert kommen ze loossen a Meenungen ze lauschten. Géife mer deeselwechten Opwand bei anere Gesetz bedreiwen, wéi dat hei beim Hondsgesetz de Fall war, kéime mer ni zu engem Vote an der Chamber.

Ech muss awer eisem Kommissiounspräsident Merci soen, datt mer eis awer esou vill Zäit gelooss hunn an datt mer esou ville Leit konnten an der Kommissioun zu dësem Gesetz nolauschten. All déi Debatten an der Chamberskommissioun hu mech an eis Fraktioun dora bestätegt, datt et a sech jo net den Hond ass, deen de Problem duerstellt, mä datt et eleng de Mënsch ass, deen duerch säi positiivt oder negatiivt Verhalten am Ëmgang mam Hond dee gréissten Ausléiser vum Geforepotenzial a sech ass.

Et war scho spannend ze erliewen, wéi sech déi eenzel Associatiounen innerhalb der Kommissioun presentéiert an duergestallt an hir Philosophie duergeluecht hunn, wéi si mam Hond ëmginn a wéi si sech mat him beschäftegen. Bei dëser Feststellung - an dat hunn ech scho virdru gesot - stinn ech net eleng do.

Erlaabt mer, datt ech hei e Verglach benotzen, deen och schonn an aneren Debatte gebraucht gouf an nach ëmmer gebraucht gëtt. Dëse Verglach gëtt besonnesch bei der Réforme territoriale benotzt: Wéi verhält sech de Mënsch haut beim Ëmgang mam Hond a mat den Déieren am Allgemengen?

Do weist et sech, datt et der gëtt, déi sech nach ëmmer am Postkutschenzäitalter befannen, an där, déi schonn am 21. Jorhonnert ukomm sinn, wou d'Déiere mëttlerweil hir Plaz an der Verfassung fonnt hunn.

Et geet nämlech bei der Debatt vum Hondsgesetz respektiv ëm d'Hënn am Allgemengen net dorëms, géint den Hond ze schaffen, mä mat dem Hond. Et geet drëms, mam Déier an net géint d'Déier virzegoen. Déi Erkenntnis ass leider nach net an eiser esou héich entwéckelter Gesellschaft bei jiddferengem ukomm.

Et ass grad dee fundamentalen Ënnerscheed, dee fir déi Gréng ausschlaggebend war an dee schlussendlech och zu enger oflehrender Bewäertung vun dësem Gesetz gefouert huet. Déi sëllege Gespräicher, déi mir an der Kommissioun gefouert hunn an déi ech och selwer nach konnt féieren, hu mech ëmmer nees an dëser Aschätzung bestätegt.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Duerfir ass et och fir déi Gréng ganz kloer, datt mir eng Ausbildung au mordant oflehnen an och net akzeptéiere kënnen. Eng Ausbildung oder och nach sougenanntene Sport, déi fir eis ganz kloer net méi an d'Bild vum 21. Jorhonnert passen. D'Philosophie, datt all Hond en aggressivt Verhalten a sech schlummeren huet an nëmmen da ka sécher beherrscht ginn, wann déi Aggressivitéit eng Kéier aktivéiert gouf, kënnen mir net deelen. Dëst Verhaltensmuster gëtt och vu ganz villen Experte souwuel hei am Land wéi och am Ausland net gedeelt.

Et geet net drëm, fir géint den Hond virzegoen, mä mam Hond ze schaffen. D'Verhältnis vun Herr a Max, wat jo oft bei den Hënn gebraucht gëtt, léisst sech och mat ganz...

» **Une voix.** - Net nëmme bei den Hënn. **(Hilarité)**

» **M. Henri Kox (DÉI GRÉNG).** - ...anere Moyenë verwicklechen, ouni mussen eng sougenannte schlummernd Aggressivitéit ze aktivéieren. Eng Aggressivitéit, déi ganz kloer bei der Ausbildung au mordant ee vun den Haaptbestanddeeler ass an duerfir och vun deene Gréngen ofgelehnt gëtt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ee vun de wichtigste Punkte vun dësem Gesetz war an ass nach ëmmer d'Klassifikatioun vun den Hënn a sougenannt gutt

oder potenziell geféierlech Hënn. Eng Klassifikatioun, déi déi Gréng bis haut nach ëmmer net als néideg ugesinn.

Sécherlech, déi opräisseresch Biller, déi duerch d'Medië gaange sinn, wou e sougenannte potenziell geféierlechen Hond e Kand verletzt, souguer doutgebass huet, léisen och bei mir eng Oflehnung vun esou engem Hond aus. Mä all Etüde weisen, datt dëst Verhalten net eigentlech dem Hond zoueschreiwen ass, mä d'Verhaltensmuster vum Mënsch vis-à-vis vum Hond den Ausléiser ass.

Et konnt mir bis haut nach keen eng Statistik dohinnerleeën, déi drop hiweist, datt duerch eng Klassifikatioun vun den Hënn de Problem vum aggressive Verhaltensmuster an de Grëff ze kréien ass. Och am Ausland, wou et schonn esou Gesetzter mat enger Klassifikatioun gëtt, gëtt et keng Statistik - jiddefalls konnt kee mir esou eng an der Kommissioun virweisen -, déi dat soll beweisen.

Grad de Contraire ass de Fall. D'Auswärtung vun der Meldeflicht vu Bëss duerch Hënn an der Schwäiz weist eppes ganz aneschtens aus. Et beweist och fir déi Gréng, datt eng Klassifikatioun net de richtige Wee ass an och nëmmen no baussen e falschen Aktivismus virtäuscht.

E puer Zuelen aus där Etüd: Esou ass schonn emol direkt feststellen, datt bei den „Hundebisse bei Menschen“, wou iwwer 1.000 Fäll ënnersicht goufen, d'Opfer oft dem Hond bekannt ass. 50% vun deenen Hënn sinn direkt doheem, wou d'Onfäll passéieren. Et kënn nach derbäi, datt d'Virfäll am öffentliche Raum oft dann net gemellt gi respektiv och net weidergi ginn.

Zweetens: „Kinder sind besonders gefährdet.“ Dat ass och scho virdru gesot ginn. „So betreffen 18% der gemeldeten Vorfälle Kinder bis zehn Jahre“, wann e Bëss geschitt; oft doheem an net am öffentliche Raum.

Wou ginn d'Kanner natierlech verletzt? Bei de Kanner, well se sech an der Héicht vum Hond bewegen, ass et zu iwwer 50% am Beräich vum Gesiicht respektiv vum Hals.

Si kommen zur Konklusioun, zu dësem Deel jiddefalls: „Die Angabe verdeutlicht die Bedeutung der Prävention. Kinder haben nicht nur ein höheres Risiko, gebissen zu werden, als Erwachsene, die Verletzungen sind zudem schwerwiegender. Die Prävention“ - an dat ass ee vun deene wichtigste Voleten och bei dësem Gesetz - „muss deshalb bei den Kindern ansetzen und Hundehalter wie Eltern mit einbeziehen, damit sie Risikosituationen zu erkennen lernen.“ Dat zumindest zu de Bëss.

Wat sinn dann elo déi Hondstypen, déi déi Bëss ausléisen? Sinn et déi Astufungen, déi mer hei virgeholl hunn an dësem Gesetz?

„Über 200 verschiedene Hundetypen waren in den Meldungen vermerkt.“ Wann ech d'Klassifikatioun kucken, esou sinn 28,8% bei 1.319 gemellte Fäll „Schäferhunde, inklusive Mischlinge“. Dat heescht, duerno komme Mischlinge mat 11,7%, mat 10,5%: zum Beispill Appenzeller, Berner Sennenhond, Großer Schweizer. Op véierter Plaz kommen zum Beispill mat 11,1% eréischt all déi Rassen, déi mir an eisem Hondsgesetz elo identifizéiert hunn an entspriechend do festgehalten hunn. Et gëtt där jo och manner. De Problem läit net bei der Rass, mä e läit scho virdru beim Ëmgang mat den Hënn vun de Leit.

Dës Etüd weist, datt eng Klassifikatioun vun den Hënn a gutt an a potenziell geféierlech net den eigentleche Problem léist. Dir fannt also bei villen Hënn Verhaltensmuster, déi zu Accidenter kënnen féieren. Et weist sech och weiderhin, datt, esou wéi schonns e puer mol hei gesot gouf, et u sech de Mënsch ass, deen de gréisste Problem duerstellt.

Bei der Ausféierung stelle sech zu där Klassifikatioun awer och nach eng ganz Rei vun anere Froen.

Wéi ass et mat der Assurance? All Hondbesëtzer muss jo bekanntlech schliesslech eng Haftpflicht virweisen. Mo nungen Informatiounen gëtt et eng Rei Assurancen, déi dëst fir déi klassifizéiert Hënn net méi wëllen ubidden.

Wat passéiert, wann en Tourist mat engem klassifizierten Hond an d'Land erakënn? Och dat ass net festgehalen. Muss den Tourist dann direkt an eng Formation oder muss den Tourist d'Land direkt erëm verloossen? Oder muss vläicht den Hotelier nach kontrolléieren, ob alles mam Hond an der Rei ass?

Wien ass zoustänneg fir déi sougenannte Wesenstester duerchzuféieren? Si genuch ausgebildete Leit do, fir esou Tester kënnen auszuféieren? Wie mécht déi praktesch Ausbildung um Terrain? Sinn och do genuch Ausbilder ze fannen?

Wat passéiert mat de klassifizierten Hënn an den Déierenasyler? Wien iwwerhëlt do d'Flicht vun der Ausbildung? Oder sinn déi all elo zum Doud veruerteelt?

Froen, déi, niewent dem Fakt, datt iwwerhaapt eng Klassifikatioun muss gemaach ginn, net all geléist sinn; duerfir lehnen DÉI GRÉNG och dësen Artikel of.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, e weidere Punkt, oder besser gesot eng Rei vu Punkten aus dësem Gesetz, déi mir net guttheeschen, sinn d'Exceptiounen fir d'Juegdhënn.

Och hei gesi mir net méi an, datt déi Exceptiounen nach ëmmer kënnen am 21. Jorhonnert oprechterhale ginn. Och dat ass e Relikt aus dem Postkutschenzäitalter.

Ass et iwwerhaapt nach fir eng ziviliséiert Gesellschaft kompatibel, datt et haut nach erlaabt ass, datt Déieren ausgebild ginn, fir op aner Déiere lassgelooss ze ginn? Eng Ausbildung, déi zwar - esou gesäit et emol e Gesetz respektiv e Règlement vir - net därerf um liewegen Déier ausgeübt ginn. Op der Juegd awer gëtt deen Hond op aner lieweg Déiere lassgelooss.

Dës Praxis kënnen a wäerten DÉI GRÉNG weiderhin net akzeptéieren!

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. Henri Kox (DÉI GRÉNG).** - Firwat en Déiereschutzgesetz an e Vermierk an der Verfassung, wann esou Praktiken nach ëmmer gedult ginn?!

DÉI GRÉNG bleiwen derbäi, datt esou Praktiken am 21. Jorhonnert näischt an enger sougenannter fortschrëttlecher Gesellschaft ze sichen hunn, woufir mir och déi Exceptiounen am Hondsgesetz fir d'Juegdhënn net kënnen ënnerstëtzen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dëst Gesetz huet awer och eng Rei vu positiven Elementer, déi mir mat ënnerstëtzen.

D'elektronesch Identifikatioun vun all Hond ass zum Beispill e Punkt, dee mir hei an dësem Gesetz mat ënnerstëtzt hunn. Wann dës Identifikatioun och nach derzou féiert, datt mir och hei zu Lëtzebuerg endlech eng Statistik kënnen opbauen, fënnt dës Mesure ëmsou méi eis Ënnerstëtzung.

Mir hunn nämlech d'Gefill, datt mir hei - wéi esou oft hei zu Lëtzebuerg - eng Navigation à vue maachen, an der Hoffnung richtig gehandelt ze hunn, well keng eng Statistik iwwer Bëss hei am Lëtzebuerger Land de Moment ze fannen ass.

Och de Prinzip vun der Léngtepflicht kënnen mir matdroen. Mir mengen awer, datt och do nach esou munech Diskussiounen do-bausse wäerte kommen. Besonnesch d'Ëmsetzung an de Landgemenge wäert nach zu Komplikatounen féieren.

E puer Iwwerleeungen awer nach zu de Gemengen. Hei ass oft a vill iwwert de Rôle vun de Gemengen an der Kommissioun debatiert ginn. Och wann e puer Erlichterungen duerch d'Interventioun vun der Agrarkommissioun konnten erreecht ginn, esou zum Beispill, datt et net de Buergermeeschter ass, deen d'Entscheidung trëfft, ob en Hond geféierlech ass oder net, mä dëst iwwert d'Vétérinaren, esou bleiwen awer nach eng ganz Rei vun neien Aufgabe fir d'Gemeng iwwreg. Nei Aufgaben, déi vill administrativen Opwand bedeite wäerten. Ech hoffen, datt och déi néideg Hëllefstellung vu Säiten der Vétérinairesverwaltung nach wäerte kommen, fir déi sëllege Regelungen, déi bei de Muppe musse gemaach ginn.

Datt net méi all Gemeng eng Fourrière muss hunn, mä sech zesumme kann doe mat anere Gemengen, ass och e positiiv Element. Et stellt sech awer nach ëmmer d'Fro, ob d'Déierenasyler déi néideg Moyenen a Leit hunn, fir déi Aufgab ze iwwerhuelen. Si si net deelweis iwwerfuert, well déi néideg finanziell Ënnerstëtzung oft net duergeet?

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen zum Schluss vu mengen Ausféierungen zu engem Gesetz, wat mir an där Form net kënnen mat ënnerstëtzen. Besonnesch dräi Punkte stéieren eis an dësem Gesetz: 1. d'Klassifikatioun, well d'Etüden aus der Schwäiz eis dozou Recht ginn; 2. an 3. Punkt, de Mordant an d'Juegdhënn, well dat ee Relikt aus dem Postkutschenzäitalter ass.

Wichtig bleibt, an dat hunn all meng Virriedner hei ënnerstrach, datt mer eng offensiv Campagne vis-à-vis vun all den Hondbesëtzer an Nethondbesëtzer maachen, fir e richtegen a gudden Ëmgang mat den Hënn kënnen ze verwicklechen.

Dozou ass dann näischt méi bäizefügen. Merci.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Merci, Här Kox. Den Här Mehlen huet elo d'Wuert.

» **M. Robert Mehlen (ADR).** - Merci, Här President. Déi Diskussioun iwwert dee Projet hei huet keng gesellschaftspolitesch Dimensioun, wéi dat gësch de Fall war, an trotzdem ass et e Projet, dee sécher ganz vill Leit betrëfft an dobaussen interesséiert.

Iwwert d'Noutwendegkeet fir ze légiféiere ginn d'Meenungen net allz wäit ausereneen. Mir hunn am Ausland eng Partie Fäll erlieft, wou Persounen, virun allem Kanner, duerch Hënn agresséiert gi sinn. Dat ware Virfäll mat schwéiere Verletzungen an deelweis souguer Doudesfäll, déi mer alleguer an der Press gesinn hunn. Dat ass jo eppes, wat dann d'öffentlech Meenung ëmmer erëm a Bewegung bréngt, och wann et, wann een dat zum Beispill un de Verkéiersaccidenter gemooss kuckt, awer leschtennens déi grouss Exceptioun ass.

Mir si Gott sei Dank bis elo wäitgehend virun esou Fäll verschount bliwwen, mä eng gewëss Gefor besteet sécherlech och bei eis, dass et déi eng oder aner Kéier zu esou engem schwéieren Tëschefall kënn.

Et ass awer eng Gefor, déi och dann nach besteet, wann dat Gesetz hei gestëmmt ass, well et ass eng Gefor, déi een och net duerch d'Gesetz zu 100% eliminéiert kritt. Duerfir soll dëst Gesetz esou wäit wéi et méiglech ass e preventive Charakter hunn, deen esou Virfäll esou wäit wéi méiglech soll virgräifen. Dat ass eng Approche, mat där mir als ADR am Prinzip d'accord sinn.

Déi Preventioun, déi soll erreecht ginn - ech ernimmen dat eng Kéier ganz kuerz - duerch verschidde Moosnamen. Den elektroneschen Enregistrement, dee bewierkt sécher keng Preventioun, mä doduerch, datt den Hond emol registréiert ass, erkennbar ass, kann en identifizéiert ginn, wann eppes virgefall ass. Duerfir huet dat och an engem gewëssene Sënn sécher e preventive Charakter.

Den Artikel 2 regelt de Léngtenzwang. Dat war jo do, wou op eng Kéier d'Gemiddler a Wallung gerode sinn a wou d'Lieserbréiwer geschriwwen si ginn; an ech mengen och net zu Onrecht. Den Hond ass effektiv, wéi och virdru schonn hei gesot ginn ass, e Wiesen, wat vun Natur aus sech gäre fräi beweegt, wat muss Auslaf hunn, an et geet sécherlech net, fir e permanenten a flächendeckende Léngtenzwang ze verhängen. Duerfir hu mer jo och Léisunge fonnt, déi méi oder wéineger praktikabel sinn.

Trotzdem muss ee sech nach Froe stellen. Wann dosteet „à l'intérieur des agglomérations“, da wësse mer alleguer, datt dat net esou genee ze determinéieren ass. Wa gesot gëtt, dat geet u beim Stroosseschëld: Et sinn och Weeër, déi aus den Uertschaften erausféieren, wou kee Schëld steet. Muss dann elo d'Gemeng dee Perimeter ganz genau definéieren, wat à l'intérieur de l'agglomération ass a wat net?

Ech hoffen och, datt d'Leit selwer eng gewëss Souplesse fannen, fir domadder ëmzegoen. Et gëtt och Uertschaften, déi nëmmen aus e puer Haiser bestinn, wou vläicht dräi, véier Bauerenhäff beienee sinn. Ech mengen och do muss een dat da vläicht net esou ganz enk gesinn.

Wichtig schéngt mer och ze sinn, datt et op de Vëlospisten - well et ass jo net onbedéngt esou, datt een Hond ee muss bäissen; et geet jo och schonn duer, datt een engem Cycliste an de Vëlo spréngt, datt et kann zu engem relativ schwéieren Accident kommen - och gëllt, obschonn dat och nach net déi leschte Garantie ass. Een, dee mam Vëlo gewinnt ass op de Pisten ze fieren, weess, datt och Hënn, déi u Léngte gehale ginn, wa se net ganz kuerz gehale ginn, dee Moment kënnen awer op eng Kéier eng Reaktioun hunn, mat där kee gerechent huet, an da rabbelt et.

Et ass eng Regelung, déi sécher an der Applikatioun och nach weiderhin hir Froe wäert opwerfen.

Den Artikel 9 ass e wichtigen Artikel, well en handelt vun deenen Hënn, déi am Verdacht stinn, geféierlech ze sinn. Ech mengen, datt déi Regelung, déi mer do fonnt hunn, eng gutt Regelung ass. Et sinn

effektiv déi Hënn, déi susceptibel sinn, déi opfälleg sinn. Wann een do zur Zäit interve- néiert, dat géif am Prinzip duergoen, fir deene schwéieren Accidenter virzegräifen, datt do ka Meldung gemaach ginn, ouni datt mer awer an en Denunziantentum ouni- gläiche verfalen.

Duerfir gëtt et jo och déi Regelung, wann een esou eng Meldung mécht, déi wirklech un den Hoer erbäigezunn ass - an dat ka jo am Fall vun engem Noperschaftssträit vir- kommen -, datt dann deejeinege selwer muss fir d'Fraisé vum Examen opkommen.

Dann déi passionnant Fro vun de Rassen oder Kräizungen, déi als geféierlech age- stuuft ginn. Mir deelen och déi Meenung, datt keng Rass per se geféierlech ass. Mä mir wëssen awer, datt déi sougenannte Kampfhënn duerch d'Bank eng vill méi staark Baiskraaft hunn, dat heescht, wann ee vun deenen agresséiert an e léisst net méi lass, dann ass dat effektiv an deem Sënn méi geféierlech, wéi e klenge Mipp- chen, dee vläicht aggressiv ass.

Richteg ass och onbestritten, dat huet sech jo och aus deenen Entrevuen erginn, déi mer mat de Fachleit haten, datt eigentlech d'Er- zéiung vum Hond determinant ass fir säi Ver- halen. Et gëtt ganz sécher sougenannt Kampfhënn, déi absolut friddlech sinn, well se eng gutt Erzéiung kritt hunn a well se och op d'Wuert folgen, an et kann een e klengen Terrier hunn, deen eng - wéi een et op gutt Lëtzebuergesch seet - rose Louder ka sinn, déi ee bal net an de Grëff kritt.

Et stellt een och ganz dacks fest, datt de Charakter vum Hond oder seng Aggres- sivitét ganz dacks och op de Charakter vu sengem Meeschter zréckzeféieren ass.

Den Artikel 15 seet - an ech muss soen, mir sinn doriwwer net onbedéngt mat deene Gréngen enger Meenung -, datt ee Mesuren ergräift fir déi geféierlech Hondsrassen, an- deem, wann een esou eppes wëllt impor- téieren, duerfir eng spezial Autorisatioun vum Minister muss kommen. Domadder kann een et op d'Längt fäerdeg bréngen, fir déi Rassen dach awer lues a lues ausze- dréchnen hei zu Lëtzebuerg.

Ech mengen, jiddferen, deen en Hond hale wëllt, huet e risegrousse Choix vu Rassen a souguer vu Baaschteren, wat och net ëmmer déi Schlecht sinn. Et muss jo net onbedéngt dann esou en Hond sinn, deen duerch seng Morphologie awer e bësse méi geféierlech ass wéi anerer.

Da kann ech mer net verknäifen, e Wuert zum Artikel 23 ze soen. Do steet dann dran, wann en Hond wahrhafteg net an de Grëff ze kréien ass an einfach geféierlech ass, da kann duerch Ordonnance vum Procureur zur Euthanasie procédééiert ginn.

Wéi ech dat gelies hunn, am Réckgrëff op déi Sitzung, déi mer gëschter haten, hunn ech den Ausdrock éierlech gesot net ganz glécklech fonnt. Datt een eng Mise à mort mécht ënnert deene Konditiounen, wéi d'Déiereschutzgesetz dat virschreift, dat hätt ech éier richteg fonnt, mä, wa mer an deem enge Kontext schwätze vu Stierf- begleedung a vun enger Hëllef, dann ass et hei jo awer ganz sécher net de Wëlle vun deem Concernéierten, fir datt dat soll duerchgeféiert ginn. Ech ka mer wéi gesot déi Remarque net ganz verknäifen.

Här President, de Pro a Kontra zu dësem Gesetz: Mir sinn d'accord, datt de Problem net grondsätzlech beim Hond läit, mä wéi gesot bei sengem Meeschter. Duerfir ass et wichteg, datt Wäert op eng uerdentlech Erzéiung vun den Hënn geluecht gëtt. Dat fanne mer zum Deel am Gesetz erëm.

D'Kohabitatioun tëschent deene Leit, déi Hënn hunn, an deenen, déi keng hunn, déi heiansdo Angscht hunn oder, wéi gesot, déi mam Vëlo ënnerwee sinn an esou, gëtt wäitgehend geregelt. Dat si sécher positiv Aspekter vum Gesetz.

Et gëtt der och, déi mir net esou positiv gesinn. Virun allem hätte mir eis gewënscht, datt dëst Gesetz wesentlech méi einfach hätt kënnen ausgefouert ginn. Zum Büro- kratieofbau, dee mer jo awer bei all Ge- leeënheet hei prônéieren, dréit dëst Gesetz ganz sécher net bäi.

Här President, wa mer schonn en zentralen Enregistrement vun den Hënn maachen iwwer en elektronischen Chip, da gëtt dat

jo och eng zentral Datei. Woufir dann net all déi Froen, déi d'Hënn betreffen, an enger spezieller Abteilung - well d'Veterinärsins- pektioun souwisou hei involvéiert ass -, dat Ganzt zentral op enger Plaz bei der Vete- rinärsinspektioun ënnerbréngen? Eventuell souguer beim SANITEL déi ganz Enregis- trementsgeschichte maache loosse, dee jo duerfir outilléiert ass, dee jo domadder a vill méi engem grouse Mooss gewinnt ass ëmzegoe bei de Béischten?

Et ass jo och net esou, datt d'Randbéisch- ten, d'Päerd oder d'Schwäin och alleguer mussen op der Gemeng registréiert ginn, gemellt ginn, ëmgemellt ginn, ofgemellt ginn, an ech weess net, wat nach alles.

(Interruption)

D'Aarbecht muss esou oder esou gemaach ginn. Et wär wahrscheinlech méi rationell, wann een dat alles an enger Hand zesum- megefouert hätt.

E Wuert zu der Tax. De Projet seet, eng Tax, wat minimal zéng Euro wären, géif age- fouert ginn. D'Hondssteuer geet, wann ech gutt informéiert sinn, ganz, ganz wäit an der Geschichte zréck. An trotzdeem, déi lescht Zäit ass déi Diskussioun jo opkomm: Woufir muss eigentlech e Mësch, deen en Hond huet, dorop eng Steuer bezuelen?

Dat ass eng Fro, déi ee sech awer emol grondsätzlech ka stellen.

Et sinn der vläicht, déi en Hond fir Luxus halen. Ech weess net, ob et esou e Luxus ass. Mä et sinn awer och Leit, déi eleng wunnen, déi vläicht Angscht hunn, a fir déi den Hond en Alarminstrument ass. Mir wëssen, dass Hënn, déi wuechtsam sinn, déi e Laut ginn, ganz effikass kënnen sinn, wann Abrieche sech ronderëm d'Haus oder um Haus ze schafe maachen. Muss een dann elo op d'Sécherheetsanlagen an Zukunft och Taxe bezuelen?

Et gëtt Leit, déi eleng wunnen, fir déi den Hond de stännege Begleeder ass. E Liewensgefährte soi-disant. A mir kenne Geschichte vun Hënn, déi, wéi de Meesch- ter gestuerwen ass, sech effektiv op d'Graf geluecht hunn an net méi do gewach sinn. Et si scho Saachen, déi émouvant sinn. Muss een dann elo op esou engem treie Weggefährten och nach eng Tax bezuelen?

Ech muss soen, effektiv déi Fro sief emol eng Kéier hei gestallt. Et steet esou am Gesetz, an ech fannen et éierlech gesot net ganz glécklech. Datt een en Onkäschte- bäitrag muss bezuele fir dat, wat et reell kascht, wa muss registréiert ginn an esou, dat kann ee jo novollzéien, mä wat eng Steuer um Hond betrëfft, déi zwar en histo- reschen Hannergrond huet, do kann ee sech wirklech Froen iwwert d'Berech- tegung stellen.

Allgemeng ass dat, Här President, wéi ge- sot, vill ze vill e groussen administrativen Opwand fir zegdausende vu sougenannten Hundehalter, fir e puer méiglech Dérapagë vun Accidenter ze verhënnern. Dat ass och d'Meenung vum Conseil d'État ge- wiescht, deen dat kritiséiert huet.

Nach eng Kéier: Eng honnertprozenteg Sécherheet gëtt et net, a wa mer souguer d'Gesetz nach vill méi restriktiv gemaach hätten.

Da muss een och soen, datt, mat deem ganzen Opwand, deen elo bedriwwen gëtt - ech soen dat e bësse als Anekdot -, mer d'Hënn am Land elo besser erfaasst hunn, wéi eis Populatioun. Well mir hu festgestallt, zum Beispill an der Stad Lëtzebuerg, datt et an de Bevölkerungsstatistike riseg Dif- ferenze gëtt tëschent deenen engen an deenen anereren.

Bei den Hënn, Här President, därer dat op jidde Fall an Zukunft dann net méi de Fall sinn.

Zum Schluss nach...

(Interruption)

Gelif?

(Interruption et hilarité)

Ah, déi si méi tre!

(Hilarité)

Här President, zum Schluss nach eent. Hei kënnt jo awer dat eent oder dat anert op d'Leit zou. Et sinn der vill dobaussen, déi beträff sinn.

Ech wollt den Här Minister dann och nach froen, wéi et mat der öffentlecher Infor- matioun vun de Leit iwwert dat Gesetz hei ass, wat jo awer en ëmfangräicht Gesetz ass, wou ganz vill Dispositiounen drastinn, fir datt och jiddferen weess, u wat hie sech ze halen huet. Mir soen hei «nul n'est censé ignorer la loi», mä trotzdeem gëtt et däers Gudden awer e bësse vill, an duerfir wär eng uerdentlech Informatioun, eng verständlech Informatioun fir d'Leit och net verkéiert.

Ech wär domadder um Enn vu mengem Discours, Här President. Mir wäerten eis bei dësem Gesetz enthalen, well et eis einfach ze vill e grouse bürokrateschen an admi- nistrativen Opwand bedeit fir dat, wat viséiert gëtt.

Ech soen lech Merci.

» **M. le Président.** - Merci, Här Mehlen. Als leschte Riedner ass den honorabelen Här Jaerling agedroen.

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*). - Merci, Här President. Och dem Här Rap- porteur Félicitatiounen fir säin explizite Rapport. Wann ech awer als net Betraffenen dee Projet hei analyséieren, da fällt et mer op, dass sech duerch dat Gesetz awer haauptsächlech op d'geféierlech Hënn focaliséiert gëtt, weinst enger Rei Acci- denter am Ausland an och hei am Land.

Ech si perséinlech der Meenung, dass en Hond oder en Déier iwwerhaupt, genau wéi de Mësch, vun Natur aus net geféierlech ass. All Hond a souguer all Déier kann awer geféierlech ginn, wann en an eng falsch Richtung dresséiert gëtt, provoziert oder och souguer gepéngelt gëtt; wat jo awer och alt emol de Fall ass. Menger Usicht no riichten d'Mënsche bei den Déiere méi Schued un, wéi d'Déiere bei de Mënschen.

Et ass selbstverständlech dramatesch, wann en Hond e Mësch agresséiert. Mä ass dat dann elo dem Hond seng Schuld oder net éischter dem Besëtzer vum Hond seng Schuld, dee meeschtens net mat en- gem Hond kann ëmgoen oder e souguer an eng falsch Richtung dresséiert huet? Oder dee sech souguer en Hond oft zu sengem eegene Schutz uleet, well hien net fäeg ass, sech eegestänneg selwer ze behaupten? Oder well hie souguer - an dat ass och ganz oft de Fall - an engem geféierleche Milieu zirkuléiert?

Et ginn och vill Hënn - an dat ass hei net zur Diskussioun bruecht ginn - als Spillsaach fir d'Kanner zougeluecht an dann herno verno- léissegt. Och dat sollt zur Diskussioun ge- héieren. Et soll och emol eng Kéier kloer ge- sot ginn, dass och Leit an deem Sënn méi Verantwortung sollen iwwerhuelen a sech och bewost sinn, wa se hire Kanner en Hond zouleeën, dass se dann och selwer mat eng gewësse Verantwortung iwwer- huelen, dass et dann herno net ass, fir den Hond ofzeschieben. Am Gesetzesprojet gëtt ervirgehuwen, dass mat dëse Mesurë just sollen déi responsabiliséiert ginn, déi net mat Hënn kënnen ëmgoen, déi geféier- lech Hënn hunn oder d'Hënn falsch erzéien.

D'Gesetz gesäit och eng Kategoriséierung vun Hondsrassen a méi oder weiniger ge- féierlech Rasse vir. Ech froe mech just: Wéi kann een esou Kategorien definéieren? Wéi kann ee se iwwerhaupt rechtfertigen?

Kann een dat, andeem een eng Rass vun Hond als geféierlech erkläert, well eng Kéier een Hond aus där Rass eng Persoun uge- graff huet, oder well souguer dësen Hond nëmme doduerch aggressiv ginn ass, well e vu sengem Besëtzer falsch dresséiert, provoziert oder gepéngelt gouf, oder sou- guer onbewost eng Kéier verletzt ginn ass? Stellt lech emol vir, ech trëppelen engem Hond op de Schwanz, dann dierf ee sech net wonneren, wann deen aggressiv gëtt. Mä ech mengen awer, dass een déi Katego- riséierung do net kann esou stoe loosse.

Sinn déi an dësem Gesetz opgezielten Hënn dann elo vu Gebuert aus geféierlech? Wie kann dat definéieren? Oder gi se eréischt geféierlech duerch mënschlech Awierkung oder Iwwerziichtung, wéi dat hei gesot ginn ass? Dat ass d'Fro. Oder souguer duerch d'Dressur zur Juegd, wou se aggressiv gemaach ginn, fir op aner Déiere lasszegoen; wat jo och nach ëmmer hei erlaabt ass? Dat ass eben hei d'Fro.

Wann een et zur Pflicht mécht, dass d'Hënn aus den opgezielte Rasse mussen op alle Plazen an der Léngt gehale ginn, well se eben anscheinend esou geféierlech sinn, da froen ech mech awer, ob dann net éisch- ter e Maulkuerf ubruecht wier, fir déi Gefor op e Minimum ze reduzéieren, besonnesch a Géigewaart vu Mënschen oder op Plazen, wou Kanner spillen, fir dann all Geforen ze vermeiden. Dat ass eng Diskussioun, déi een hätt kënnen féieren. Mä dat wier natier- lech alt erëm eng Kéier eng Péng fir den Hond. Dat wier natierlech alt erëm eng Kéier den Hond responsabel gemaach fir eppes, fir dat en net responsabel ass.

Wat elo d'Léngt betrëfft, esou geet an dë- sem Gesetz keng Rieds, wéi laang dann esou eng Léngt dierft sinn. Et ginn Hond- léngten, déi sinn 20, 30, 40 Meter laang,...

» **Plusieurs voix.** - Ooohhh!

» **M. Aly Jaerling** (*Indépendant*). - ...fir dem Hond e Maximum vu Spillraum ze

loossen. Dat ass Fakt. Et ginn där auszéibar Léngten. Dann huet een den Hond elo an der Léngt an domat huet et sech.

(Interruption)

Ech kann lech vun engem Accident zielen op enger Vëlospist. Do ass de Mann riets gaangen, den Hond lénks an dee Mann mam Vëlo huet an der Mëtt iwwert d'Léngt de Kopplabunz geschloen.

(Hilarité)

Dat ass och schonn an Uertschafte ge- schitt, wou Leit gaange sinn an dann op eemol den Hond eriwweergaangen ass an da louche se de laange Wee op der Nues.

Besonnesch bei sougenannte geféier- lechen Hënn misst awer kloer definéiert ginn, dass den Hond muss ganz kuerz ge- fouert ginn an en a Géigewaart vu Mënsche souguer muss bei Fouss gefouert ginn. Dat léiert ee jo an all deenen Dressurcoursen. Den Hond gëtt dat matgeléiert. Mä wéi ge- sot - an dat huet den Här Kox scho gesot -: Wie mécht déi Coursen? Wou si se zou- gängeg? Wien ass verantwortlech? Wien organiséiert dat? Dat ass alles och mat dësem Gesetz iwwerhaupt nach guer net kloer.

Egal wéi gutt en Hond dresséiert ass, wann en an der Léngt laang gehale gëtt an e gesäit eng Spillsaach oder e gesäit iergendwéi en anereren Hond dorëmmer lafen, da kënnt Der sécher sinn, dann ass et net einfach, en an der Léngt ze halen; a besonnesch net e Pitbull, dee schonn anerer matgeschleeft huet wéi mech.

(Hilarité)

Dat ass eben a senger Natur.

Eng weider Fro, déi ech mer stellen, déi awer och schonn hei ugeklungen ass, dat ass déi vun der Hondstax. Et gëtt déi Hondstax scho länger. Den Här Mehlen huet elo hei gesot, dat hätt historesch Hanner- grënn. Ech kenne se net. Ech weess och net op wat déi Hondstaxe berouen an och op wat dass déi heiten Hondstax berout. Op e Gesetz? Jo, mä awer firwat? A firwat ass se vun Nutzen? Dat weess keen. Et ass eng Gemengentax, déi d'Gemengen anhuelen, mä et weess keen, aus wat fir enger Ur- saach.

Och geet zum Beispill aus dësem Gesetz net ervir, wat jo a ville Gemengen eng Fro ass, wat d'Verschmutzung vun den Hënn op den öffentleche Plazen ugeet; op de Stroossen oder iwwerall. Esou hätt ee kënnen an dësem Gesetz och emol eng Diskussioun féieren, wat dann do elo kéint gemaach ginn.

Engersäits hunn d'Leit mat den Hënn d'Recht spadséieren ze goen, mä musse se dat onbedéngt an enger Uertschaft? A wa se dat maachen, si se dann net verantwor- tlech, fir deen Dreck, deen op der Strooss läit, opzerafen? Et gëtt Länner, do gëtt et bis zu 5.000 Dollar Strof, wann een et leie léisst an net opreeft. Et gëtt vill Leit - an zemoals a Foussgängerzonen, an de Gemengen -, déi sech déi Froe stellen.

Och konnt bis elo kee mir soen - an ech hoffen, dass den Här Minister mer dat da ka soen -, firwat dass dann elo nëmme bei Hënn als Hausdéier Taxen erhuewe ginn an net bei allen Hausdéieren a firwat dass och nëmme d'Hënn elektronesch erfaasst ginn an net all d'Hausdéieren. Ech huelen un, dass den Här Minister ganz bestëmmt aus senger laanger Erfahrung eraus eng kloer Äntwert wäert fannen.

Här President, ech sinn net iwwerzeegt, ob mer mat dësem Gesetz d'Problemer mat den Hënn all kënnen léisen, well ech der Meenung sinn, dass et vu Grond op keng geféierlech Déiere ginn, mä dass sech d'Déiere meeschtens duerch d'Awierkung vum Mësch anormal behuelen. Ech weess aus menger Erfahrung: Et lafe méi geféier- lech Ochsen dorëmmer wéi Hënn.

Här President, well dëst Gesetz awer zumin- dest d'Richtlinie beinhalt, fir Mësch an Hond deelweis viru sech selwer ze schüt- zen, wäert ech net géint dëst Gesetz stëmmen, mä mech enthalen.

Ech soen lech Merci.

» **M. le Président.** - Merci, Här Jaerling. Här Gira, wann ech gelif.

» **M. Camille Gira** (*DÉI GRÉNG*). - Här President, well e puer Kolleegen hei d'Fro opgeworf hunn iwwert d'Berechtigung vun der Hondsteuer a well zoufällg gëschter am „Journal“ e ganz interessanten Artikel iwwert déi Steuer war, erluben ech mer ganz einfach de Kolleegen dann ze soen, dass déi Steuer zréckgeet op e kinnekleche Be- schloss vum 3. Oktober 1825 an dass et primär drëm gaangen ass, d'Zuel vun den Hënn an den Uertschaften ze reduzéiere weinst der Tollwutgefor. Esou wäit nach eng

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:
d'Wort, Tageblatt, Lëtzebuerger Journal,
Zeitung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu rédactionnel:
Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Conception, saisie de texte et mise en page:
Polygraphic Communication SA, Differdange

Concept et coordination générale:
BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg

Kéier e Bewäis zur Aktualitéit vun der kommunaler Taxgesetzgebung!

Ech soen lech Merci.

» **Plusieurs voix.**- Très bien!

» **M. le Président.**- Vu wéini war de Schloss, Här Gira?

» **M. Camille Gira (DÉI GRÉNG).**- Vum 3. Oktober 1825.

» **M. le Président.**- Elo huet d'Regierung d'Wuert, d'Madame Statssekretärin Octavie Modert.

» **M. Robert Mehlen (ADR).**- Hunn déi Kinneklech dat dann net och misse bezuelen?

» **Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État à l'Agriculture, à la Viticulture et au Développement rural.**- Neen, déi sinn dervukomm.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen et war sécherlech ni esou de Moment wéi grad elo fir heibannen ze soen: Hënn, déi billen, déi bäissen net. Déi Geleeënheet huet een net dacks, duerfir sinn ech frou, datt ech dat elo hei ka mat ubréngen. Ech hunn awer keng Léngt matbruecht.

» **Une voix.**- Ech sinn awer do net esou sécher.

» **Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État à l'Agriculture, à la Viticulture et au Développement rural.**- Ech hunn nach kee bässe gesinn. Oder wëllt Der ufänken?

» **Une voix.**- Da brauche mer eng lwwersetzung.

» **Une autre voix.**- Wat wëllt Der domat soen?

» **Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État à l'Agriculture, à la Viticulture et au Développement rural.**- Mä ech wollt domadder soen,...

» **M. le Président.**- Loosst d'Madame Statssekretärin ausféieren!

» **Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État à l'Agriculture, à la Viticulture et au Développement rural.**- ...datt ech net fir d'Veranschauléchung eng Léngt heihinner matbruecht hunn an och kee Maulkuerf, net datt nach eventuell ee sech deen hätt wëllen undoen. Ech weess net, vu wéi engen anere schwéiere Véierbeenegen ee Moment geschwat ginn ass.

Wat ech jiddefalls ka soen, Här President, dat ass, datt dat hei natierlech e Gesetz ass, wou jiddferee ka matschwätzen, well e jo entweder en Hond huet oder ebe keen huet, oder se fährt oder frou mat hinnen ass. Also ass et schonn emol ganz kloer, datt een och eppes dovunner kennt. Dat ginn dann och ëmmer ganz interessant Diskussiounen.

Ech wëll jiddefalls där gudder Aarbecht, déi de Président-rapporteur, den Här Oberweis, gemaach huet, en Hommage ginn an him Merci soe fir dat, wat hien an der Kommissioun gemaach huet, an och fir déi Detailer, déi hien hei scho virbruecht huet. Domatt kann ech lech déi erspueren.

(Interruptions)

Et gëtt e Koup Prinzipien, déi deem Gesetz hei ënnerleien an déi awer wichteg sinn. Och wa se vläicht net esou interessant sinn, wann een lech esou nogelauschtert huet.

(Interruptions)

Däerf ech schwätzen, Här President, oder solle mer e bëssen...?

» **M. le Président.**- Ech géif ëm Är Opmierksamkeet bieden!

» **Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État à l'Agriculture, à la Viticulture et au Développement rural.**- Merci!

Ee Koup Prinzipien, Här President, si wichteg bei dësem Gesetz, an ech mengen et muss ee sech däärs bewosst sinn an déi am Kapp behalen, fir richtig anzeschätzen, wat mat deem Gesetz hei geduecht ass an néideg war.

Dat Éischt sinn d'Rechter vum Mënsch an d'Fräiheet vum Déier.

Dat Zweet si Verantwortung a Preventioun.

Dat Drëtt ass d'Subsidiaritéit an de Respekt vun der Gemengenautonomie.

An dat Véiert ass d'Lieserlechkeet, d'Uwendbarkeet an d'Proportionalitéit vum Text.

1. Wa mer schwätze vu Rechter vum Mënsch, a Fräiheet vum Déier, esou ass et ganz kloer, datt deen Text hei geduecht ass an néideg war fir d'Zesummeliwe vu Mënsch an Déier ze regelen, well wann e Problem sech stellt, da kënnt een iergendwéi eng Kéier op dee Punkt wou een eppes muss regelen, souguer wann een et vläicht léiwer net géif maachen.

D'Zesummeliwe vu Mënsch an Déier an awer och de Schutz vum Mënsch, well wéi hunn ech ëmmer gesot, e Mënsch muss och d'Recht hunn, en Hond ze fäerten. Schutz vum Mënsch an awer och Déiereschutz. En Hond muss och plazeweis fräien Auslaf kënnen hunn. A mir hu probéiert, déi Saachen all ënner een Hutt ze bréngen an an deem Text ze regelen

2. Verantwortung a Preventioun ass en anere Prinzip. Verantwortung vum Hondsbesëtzer - e muss den Hond an der Gitt hunn -, Coursen, Haftpflicht, dat si vill wichteg Elementer vun dësem Text, an d'Verantwortung vum Hondsbesëtzer ass d'Haaptachs vum Gesetz. Dat liest een och ganz kloer doraus eraus, wann een dat wëllt doraus erauslesen. D'Preventioun ass en anert Element, wat gläichzäiteg matgeet.

3. Subsidiaritéit a Respekt vun der Gemengenautonomie ass och ee vun de wichtige Prinzipiën gewiescht. Gemengenautonomie heescht natierlech och Verantwortung.

Hei kënnen d'Gemengen op der enger Säit selwer entscheeden, wou se wëllen a wou se net wëlle plazeweis opmaachen, obscho se op där anerer Säit och eng Handhab hu fir ze wëssen, wou se sech kënnen, wa se wëllen, un allgemeng Richtlinnen halen.

4. An eppes wat ganz wichtig dobäi ass, dat ass en Text, dee lieserlech ass - duerfir kann een iwwregens och esou gutt mat driwwer schwätzen, well e lieserlech ass -, en Text, deen uwendbar ass an deen och proportional ass.

Et sinn e puer Ännerungen nogeschoss ginn, well gesi ginn ass, datt mam éischten Text Konfusiounen entstane sinn, déi net esou drastoungen an net esou geduecht waren, mä déi awer esou gelies gi sinn. Dann ass et besser, et mécht een déi Saache méi lieserlech.

Et ass en Text, deen op seng Uwendbarkeet hi gepréift ginn ass, an deem seng Proportionalitéit garantéiert ass bei verschiddene Punkten: fir unzefänken am Strofmoooss. Och dat hunn d'Leit net richtig verstanen, wéi se déi éischte Kéier d'Strofmoooss gelies hunn. Allerdéngs war et méi erstaunlech, datt och vläicht heibanne gemengt ginn ass, dat wär net esou; well ech mengen de

Législatif, dee weess wuel wéi een en Text vun de Pénalitéiten ze liesen huet an datt en och Vertrauen an d'Riichter soll hunn, déi wëssen, wéi ee Mooss se uwende sollen aus där Schéier, déi duerch esou en Text virgi gëtt. Iwwregens kréie mer meeschtens virgeworf, si wären net streng genuch.

De Maulkuerf ass als eng individuell Moosssnam agesat ginn an net als eng allgemeng, just wann et au cas par cas sech erweisen huet, datt dat néideg wär.

Uwendbarkeet läit och an de Formalitéiten, déi esou gestalt gi sinn, datt se mat anere Saachen zesummefalen, wou souwisou muss eng Formalitéit gemaach ginn, sou datt se gläichzäiteg kënnen duerchgefuert ginn.

Vereinfachung bei de Rassen hate mer och gemaach. Dat Ganzt wäert och iwwer eng Circulaire un d'Gemege goen, mat Ausféierungsbestëmmungen, déi mer an der Maach hunn, déi nach erkläert ginn a mer doduerch och eng Lieserlechkeet an eng Uwendbarkeet garantéiert kréien.

Dëst Gesetz ass eigentlech ee grousst Gemengereglement. A maacht lech keng Illusiounen, maacht lech näischt vir, well et si vill Gemengen, déi drop waarden. Vill Spillraum ass och hei fir déi Gemegeverantwortlech, déi och Verantwortung huele mussen, well de Pouvoir de police ass déi ureege Kompetenz vum Buergermeeschter. Ech war elo e bësse verwonnert iwwer verschidden Aussoen heibannen, déi am Fong geholl gemaach hunn, wéi wann de Buergermeeschter déi Kompetenz net méi sollt hunn. Wat mech nawell ganz gewonnert huet.

D'Gemege kréien och hei mat deem Text eng Handhab, wann eppes verkënnert duerch en Hond. Eng Handhab, déi se bis ewell net haten. D'Datebasis, d'Datei, wäert och garantéieren, datt mer endlech Zuele kréien; Zuelen, déi bis ewell net konnte geliwwert gi vun de Gemengen, déi einfach net amstand waren, déi allgemeng zesummenzedroen. Esou wéi iwwerhaupt den Text eng Handhab gëtt bei verschidden Obligatione vun de Gemengen, och deelweis mat de Formalitéiten, well déi hinne méi einfach a méi kloer kënne gemaach ginn, a well se sech kënnen op allgemeng Virgabe stäipen an d'Rad net an all Gemeng eenzel nei erfannen ze brauchen.

Och hei am Haus ass op verschiddene Plazen op deen Text hei gewaart ginn. Och wa verschidde Leit elo hei aner Aussoe gemaach hunn, esou hu se dacks op dëser Tribün Froe gestallt, wou dann elo dee Projet dru wier, wéini en endlech géif kommen, well erëm vun iergendwou eng Noriicht komm war, datt en Hond aggressiv gi war, ob am Ausland meeschtens oder heiansdo am Inland.

Also déi Froen däerf een och net vergiessen; ech weess och nach wien déi gestallt huet.

Et sinn iwwregens och - maacht lech och do näischt vir - ganz vill Leit dobaussen, déi anerer Meenung si wéi dat, wat zum Deel elo hei vu Riedner gesot ginn ass, déi mengen, den Text géif ze wäit goen. Déi Schrëften hutt Dir vläicht net gelies, ech weess dat net. Mä et sinn och ganz vill Zouschrëften a Bréiwer komm, wou Leit gesot hunn, mir mussen eng streng Regelung kréien.

Mir hu probéiert eng Regelung ze fannen, déi fir jiddfereen a fir d'Zesummeliwe géif kënne liefbar sinn.

Och d'Opzielung vun de Rassen, a besonnesch vun de Kräizungen, (déi jo méi wichteg an dësem Kontext sinn, well déi Hënn méi geféierlech sinn, well se extra op gewësse Charakteristiken hi geziicht ginn, op gewëssen Tendenzen, déi domadder wëlle staark ënnerstrach ginn), déi Rasselëscht ass och keng Erfindung, déi mir hei gemaach hunn. An de Gesetzer am Ausland besti se, an et sinn deels vill méi staark, vill méi schaarf a vill méi streng Lëschten, wou vill méi Rassen dropstinn, wéi dat hei de Fall ass.

Well eent maache mer net: Mir klasséieren net d'Leit an. Hätt Der dat léiwer gehat?

Wann ech verschidden Aussoen esou héieren hunn, hätt een dat jo bal kënne mengen! Ech muss soen, ech war ganz verwonnert. Ech hunn ausser Kritik un där Saach net een eenzege Géigevorschlag dozou héieren, dee liefbar gewiescht wär.

Déi Lëschte sinn och en Deel vum preventive Virgoen. Et muss ee jo iergendwou usetzen. Et ginn och soziologesch Ursachen do derfir. Wou ass dann de Problem, wann ech gelift? Datt een dann an eng Formation muss goen? Déi normal a verstänneg Hondsbesëtzer hunn domat iwwerhaupt kee Problem. Si waren zu engem Deel schonn an engem Cours an an deem Fall

ass jo och eng Exemptioun méiglech; dat steet am Text vum Gesetz dran.

Iwwerhaupt ass d'Formation en Deel vun der Preventioun a vun dem Schutz, deen hei iwwert dësem Gesetz wichteg ass. Preventioun ass och d'Haftpflichtversicherung, déi ee per normal Quittung ka beleéen.

Da si ganz verschidden a komplett falsch Aussoen ze héiere gewiescht iwwert d'Juegd.

En Déier ass keng Saach! Et gëtt Déiereschutzkonventionen. Den Déiereschutz ass an d'Verfassung ageschriwwen ginn, zejoert am März. Heiansdo mengt een, et wär net gewost. De „Mordant sportif“ ass scho virun etleche Jore per Reglement verbuede ginn mat liewegen Déieren ze maachen, an et ass och net op d'Wëld ausgeriicht. Ech hunn dat och e puermol an der Chamberskommissioun scho gesot. Et war am Ufank iwwerhaupt net an Uecht geholl ginn. Ech sinn awer ganz frou, datt et déi leschte Kéier dann awer gemierkt ginn ass, datt et tatsächlech verbueden ass.

D'elektronesch Identifikatioun gëtt vu ville Säite begréisst. Et ass eng Sécherheet fir den Hondsbesëtzer. Et gëtt eng europäesch Flicht vun 2011 un, a mir hu laang genuch lwwergangszäite gelooss. D'Reglement dozou ass esou gutt wéi fäerdeg. Dir wësst, dat ass eng Aufgab vun der Exekutiv an net vun der Legislativ.

Här President, dat hei ass e Gesetz, dat d'Verantwortungsbewosstsinn an de Vierdergrond stellt, Verantwortungsbewosstsinn wat wichteg ass. Ech wëll och en Appel maachen un de gesonde Mënscheverstand, Leit, Besëtzer, Autoritéiten, fir dat Gesetz hei esou unzewenden, wéi et geduecht ass, fir d'Ratio legis net ze vergiessen, fir d'Proportionalitéit am Kapp ze halen, an op där anerer Säit allerdéngs och op deene Plazen et anzesetzen, wou Risiken a Gefore kéinte sinn.

Wa weiderhi Problemer géifen entstoen oder bestoen, misste mer d'Gesetz op eemol méi streng maachen.

Kuckt, nach virun dräi Méint ass a Frankräich erëm nach vill méi streng nogeschoss gi bei engem Hondsgesetz, wat scho vill méi streng ass wéi eist.

Dat hei ass en ausgeglacht Gesetz, et ass e Gesetz esou ausgeglach wéi méiglech, mä ouni Flichte geet et net. An däärs muss ee sech och bewosst sinn an déi däerf een och net a Fro stellen.

Ech mengen och, wa mer gëschter oder virgëschter nach eng Noriicht kréit hätten, datt e Kand vun engem Hond gebass gi wär, da wär vläicht ganz aneschters diskutéiert ginn.

Ech verstinn, datt ee sech et mat kengem verdierwe wëllt an datt een duerfir esou an esou schwätzt, mä dat hei ass e Gesetz, wat esou ausgeglach wéi méiglech ass.

Mir hunn eng differenziéiert Léngtepflicht agefuert. Mir hu proportional an ugepasste Moosssnamen. De Schutz vum Mënsch ass ganz wichteg, an dat Ganzt zum beschte Wuel vun der Koexistenz tëschent dem Mënsch an dem Hond. Freed a Verantwortung kënne matenee goen a sollen och matenee goen.

Ech si sécher, datt déi allermeeschte Besëtzer absolut keng Schwierigkeete mat deene Moosssnamen hei hunn, datt se déi souwisou schonn uwenden, datt se hiren Hond ënner Kontroll hunn an an der Gitt hunn.

Dat Ganzt ass also e Gesetz, fir datt weiderhin den Hond dem Mënsch an all Mënsch säi beschte Frënd ka bleiwen.

Merci fir Är grouss Opmierksamkeet.

» **Plusieurs voix.**- Très bien!

» **M. le Président.**- Merci, Madame Statssekretärin. Mir kommen dann zum Vote iwwert de Projet de loi.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi 4985 ass ugehall mat 46 JoStëmmen, bei 7 Nee-Stëmmen a 5 Abstentionen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes

Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer (par M. Lucien Clement), Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par Mme Martine Stein-Mergen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Romain Schneider), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Roger Negri), Mme Lydia Mutsch (par M. Roland Schreiner), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Marc Angel);

MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Fernand Etgen, Mme Colette Flesch (par Mme Anne Brasseur), MM. Charles Goerens, Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner.

Ont voté non: MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par M. Camille Gira), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter.

Se sont abstenus: Mme Anne Brasseur;

MM. Gast Gibéryen, Jean-Pierre Koepf (par M. Robert Mehlen) et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

5. Demandes en naturalisation

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen elo zu den Naturalisatiounen. Duerfir muss ech de Huis clos aussprieche.

(Brouhaha général)

Ech géif bieden, Dir Dammen an Dir Häre vun der Tribün!

(Hilarité)

De Huis clos ass ausgesprach.

(Le huis clos est prononcé à 17.51 heures.)

(Le huis clos est levé à 17.59 heures.)

Mir huelen déi öffentlech Sitzung erëm op.

D'Chamber huet an hirer net öffentlecher Sitzung 121 Demandes en naturalisation mat Dispens vum zweete Vote constitutionnel ugeholl. Esou wéi d'Gesetz vum 7. Juni 1989 iwwert d'Nimm an d'Virnimm vun de Persounen, déi d'Lëtzebuerger Nationalitéit kréien, et virgesäit, huet d'Chamber sech ebenfalls mat siwen Ännerunge vun Nimm a Virnimm averstanen erkläert.

Liste des nouvelles demandes en naturalisation adoptées par la Chambre des Députés le 20 février 2008

- 1. ACHOUR Mounir, né le 17 février 1973 à Sidi-Bel-Abbès (Algérie), demeurant à Luxembourg
- 2. ALIĆ Dzevad, né le 21 mai 1977 à Novi Pazar (Serbie), demeurant à Heiderscheid
- 3. ALMEIDA DE ABREU Marie Cidalina, née le 18 août 1962 à Vale de Remigio/Mortagua (Portugal), demeurant à Luxembourg

La personne préqualifiée est autorisée à porter les nom et prénoms de ABREU Maria Cidalina.

- 4. BALAJ Tringa, née le 23 juin 1977 à Belgrade (Serbie), demeurant à Pétange

5. BALKAN Fehim, né le 18 décembre 1935 à Velje Polje/Tutin (Serbie), demeurant à Bastendorf

6. PALAMAREVIĆ Stojanka, née le 20 avril 1948 à Godovo (Serbie), demeurant à Bastendorf

7. BAUTISTA AGUILAR José Miguel, né le 1er mars 1986 à Trujillo (Pérou), demeurant à Dalheim

8. BAZAZAN Majid, né le 1er janvier 1955 à Téhéran (Iran), demeurant à Luxembourg

9. BEKTESHI Myzejene, née le 29 septembre 1965 à Shkoder (Albanie), demeurant à Echternach

10. BENSLIMANE Houyem, née le 6 septembre 1974 à Sousse (Tunisie), demeurant à Consthum

11. BIESIADECKA Karolina Agnieska, née le 3 février 1984 à Tychy (Pologne), demeurant à Hamiville

12. BOUNAIRA Ammar, né le 10 septembre 1948 à Emir Abdelkader (Algérie), demeurant à Luxembourg

13. BOUCEKKINE Samia, née le 18 février 1953 à Bejaia (Algérie), demeurant à Luxembourg

14. BOUNAÏRA Wafa, né le 10 avril 1979 à Sidi Mhamed (Algérie), demeurant à Luxembourg

15. BREZULEANU Anca, née le 15 décembre 1962 à Brasov (Roumanie), demeurant à Hobscheid

16. BRUCCOLERI Calogero, né le 2 septembre 1975 à Wadern (Allemagne), demeurant à Differdange

17. BUNUSEVAĆ Miodrag, né le 20 août 1963 à Zaječar (Serbie), demeurant à Bertrange

18. COSIĆ Jusuf, né le 12 mai 1967 à Junuzovici (Bosnie-Herzégovine), demeurant à Nocher

19. IMAMOVIĆ Ferida, née le 30 octobre 1975 à Perovici (Bosnie-Herzégovine), demeurant à Nocher

20. CRÉOLA Audrey Marie Françoise Cany, née le 17 août 1979 à Bastogne (Belgique), demeurant à Saeul

21. CRNIĆ Enes, né le 10 août 1975 à Berane (Monténégro), demeurant à Esch-sur-Alzette

22. CEMAN Sanela, née le 5 juin 1978 à Berane (Monténégro), demeurant à Esch-sur-Alzette

23. DA CRUZ RAMOS João, né le 22 mai 1968 à Santo Crucifixo/Ribeira Grande (Cap-Vert), demeurant à Diekirch

24. DELAPORTE Pierre Hoche Maurice Ghislain, né le 28 juin 1966 à Maubeuge (France), demeurant à Wormeldange

25. DEZSŐ Marianna Eva, née le 8 janvier 1968 à Szerencs (Hongrie) demeurant à Weyer

26. DOS SANTOS RODRIGUES Susana Marlene, née le 3 avril 1981 à Lavos/Figueiredo da Foz (Portugal), demeurant à Differdange

La personne préqualifiée est autorisée à porter les nom et prénoms de RODRIGUES Susana Marlene.

27. DOS SANTOS DIAS Abilio Nascimento, né le 9 mai 1968 à Santo Antão (Cap-Vert), demeurant à Bissen

28. DRAGAN Edith Maria, née le 27 novembre 1975 à Caransebes (Roumanie), demeurant à Niederkorn

29. DULAC Fabrice Richard, né le 20 janvier 1974 à Paris (France), demeurant à Diekirch

30. DZOGOVIĆ Mersud, né le 3 décembre 1981 à Peć (Kosovo), demeurant à Dudelange

31. ÉVORA LIMA Vanda, née le 13 octobre 1970 à Nossa Senhora Da Luz/São Vicente (Cap-Vert), demeurant à Rumelange

32. FECCHI Maurizio, né le 25 novembre 1948 à Gubbio (Italie), demeurant à Bettange-sur-Mess

33. GARCIA Morgane, née le 21 octobre 1988 à Mantes-la-Jolie (France), demeurant à Luxembourg

Chambre
des Députés
L U X E M B O U R G

d'Chamber live
Chamber TV
och an der Rediffusioun
all Sëtzungsdag
vun 19:00 Auer un

d'Chamber online op
www.chd.lu
mat de Rubriken

- Composition & Organisation
- Séances publiques & Commissions
- Hôtel de la Chambre
- Portail documentaire
- Web TV live